

שיחות קודש

שיעורים בספה"ק 'מאור עינים'
שנמסרו ע"י ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ראה – תשפ"א

©

כל הזכויות שמורות
אין להעתיק ללא אישור
בכתב מהמוציא לאור.

טלפון להערות ותיקונים:

0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

פֶּבּוּן

נתגבות החסידות

ספינקא

רחוב הרב יעקב

לנדא 11

בני ברק

הקונטרס יצא לאור

על ידי הרב יצחק טווערסקי
שליט"א

פרשת ראה.....1.

שיעור א'.....1.

- 1.....למה זכה באחד זכה בכלם
- 1.....מה היה הוויכוח האם יאמינו לי או לא
- 1.....בני ישראל לא חשבו שיש מציאות אחרת
- 1.....אין מצב לצאת ממצרים אם לא מאמינים בזה
- 1.....הקב"ה לא עושה שום דבר בלי חשבון
- ז.....כל דבר שקורה לך מדוד מיוחד בשבילך
- ז.....הקב"ה בחר בנו שנגלה אותו
- ז.....כל דבר שקורה בעולם הקב"ה מנהיג זאת
- ז.....אדם שהולך עם אמונה אין לו מחסומים
- ח.....יש לנו עליות וירידות כדי שנוכר שהוא נותן לנו את השפע
- ח.....אדם חייב לדעת שכל דבר הוא ברגע ובמקום ועם אנשים הנכונים
- ח.....אדם צריך להאמין בכל דבר אפילו בעולם הזה ובגיהנם
- ח.....אדם שלא חי עם הקב"ה תמיד יהיה לו חסר בדברים
- ט.....כשהקב"ה סותר זה על מנת לבנות
- ט.....צריכים לשמוח שהקב"ה מסתכל בכיוון שלך
- ט.....החושך הוא מרכבה להאור
- ט.....שמן בחלקו הוא גם ברוחניות
- ט.....רק הקב"ה הוא כל יכול ויודע הכל אדם הוא דבר מוגבל
- י.....אדם צריך לדעת שהשני יכול ואני לא
- י.....אדם נופל איפה שיש לו חולשה
- י.....הקב"ה שואל לפעמים מי לד' אלי
- י.....אסור לאדם לפספס את הזדמנות של מי לד' אלי
- יא.....בלי אלוקים אי אפשר להגיע להוי-ה
- יא.....החשיבות של הלבוש הוא רק כשזה על האדם ולא תלוי בארון
- יא.....חוסר אמונה זה גם אמונה
- יא.....בכוח יש גם היום עבודה זרה
- יב.....אדם חייב לדעת שהוא לא שולט בכלום
- יב.....כל דבר רע בא למנף ולא לעונש

שיעור ב'.....יג.

- יג.....הקב"ה מתכנן לכל אחד את צרכיו הפרטי
- יג.....כדי שיהא עולם חייב להיות גם צד רע
- יג.....הקב"ה רוצה שנגלה אותו גם במקומות הכי נמוכים שיש
- יג.....הקב"ה הכניס את הקושי בעולם כדי שלא יהא נהמא דכסופא
- יד.....בחירה נקרא רצון לחיות בלי בחירה
- יד.....אדם שלא חי עם הקב"ה הכוח שהתורה נותן הוא לא מקבל
- יד.....אדם שלא חי את התפילה זה לא יעשה לו שום דבר
- יד.....אדם חושב שחיינו קצרים וצריכים לתפוס כמה שיותר מהר
- יד.....העיקר לא לאבד את האמונה
- טו.....הקב"ה לא עוזר לאדם שלא רוצה עזרה

טו..... על ידי הכנה לתפילה וללימוד תורה הקב"ה עוזר לך הלאה
 טו..... אדם שלא חי עם הקב"ה התורה נהיה לו סם המוות
 טו..... צריכים לחיות את הסכנה ולבקש מהקב"ה תעזור לי
 טז..... אדם חושב לפעמים שהוא עדיין בעל הבית בזמן שהוא לא
 טז..... אדם יכול להגיע על ידי הדרך להפקרות
 טז..... מבקשים מהקב"ה לא לשכוח לשנייה אחד שד' רועי
 טז..... הקב"ה כבר מתחבא אלפי שנים ולא מחפשים אותו
 יז..... אדם צריך לחיות את הסכנה שבשנייה אחד הוא יכול לשנות כיוון
 יז..... כל אחד יש לו נקודה שהוא צריך לגאול משם

יח..... שיעור ג'

יח..... אדם צריך להגיע למידת השתוות
 יח..... העיקר להמליך את הקב"ה איפה שאתה נמצא
 יח..... אדם שחי עם הקב"ה משפיע לאחרים ויכול לעזור להם
 יח..... אין מציאות אדם שיש לו מציאות חיות עצמיות
 יט..... צריכים לדעת שהקב"ה נותן לך את זה ואת הכוח לעבור את זה
 יט..... במוחין אין הגבלה ובמידות יש הגבלה
 יט..... הקב"ה שומר שלא ישרף קיסם אחד מיותר
 יט..... הקב"ה לא ייתן לך משהו שאתה לא יכול לשאת אותו
 יט..... תכלית הידיעה הוא לדעת שאני מוגבל ולא יודע
 כ..... ברגע שאין דעת הולכים אחרי הרע מיד
 כ..... צריכים להפעיל את הדעת ולדעת מה נכון לעשות
 כ..... כל אחד מקבל באופן פרטי את הכוחות לעבוד את הקב"ה
 כ..... ברגע שהעינוי מגיע מהקב"ה זה הכי טוב לי
 כא..... אדם צריך להחליט מה הוא רוצה מהתפילה
 כא..... אדם צריך להיות עסוק בתפילה רק עם הקב"ה
 כא..... לא משנה באיזה מצב תמיד צריכים ללכת עם הקב"ה
 כא..... עבודת האדם הוא להגיע למידת השתוות
 כב..... וכן במאכלים צריך להיות מידת השתוות
 כב..... אין דבר בעולם שהוא כולו טוב
 כב..... איפה שהבעל הבית לוקח אותי אני נוסע
 כב..... הקב"ה רוצה שגם שם ידך תנחני
 כב..... הקב"ה רוצה שיעבדוהו בכל האופנים
 כג..... המדד אם אתה הולך עם הקב"ה או לא, הוא בשעת לחץ
 כג..... העיקר ללכת עם הקב"ה עד הסוף
 כג..... העיקר לא לשכוח את הקב"ה אפילו לשנייה אחד
 כג..... אדם שחושב על עצמו הקב"ה דופק לו בגב
 כג..... אפילו נגד הזובב הקטן אדם לא יכול
 כד..... מה ששמחה עושה אף מצוה לא עושה
 כד..... אדם שאינו שמח בעבודתו הקב"ה שולח לו מחשבות זרות
 כד..... אדם שחי עם הקב"ה זה מביא לו שמחה
 כד..... כל רעבון הוא סיבה להגיע להקב"ה
 כד..... אדם צריך לחיות עבד ד' ולא עבד לעבדים

על ידי שמחה של מצוה זוכים לכל דבר..... כה
 מרוויחים שיחוש מעשהו..... כה
 נאמן נקרא שחזא עובד בשביל אינטרס של המעביד ולא של עצמו..... כה

שיעור ד'..... כו

כשחיים פנימיות אזי יש לנו הגאולה..... כו
 הרע יכול להרחיק אותך מהקב"ה..... כו
 גם בתורה יש סם מוות..... כו
 אדם שמכניע את היצר כאן מכניע אותו גם למעלה..... כו
 התפקיד של השפחה הוא לשרת הגברתה..... כז
 זה שהקב"ה איתך אמור להביא לך שמחה..... כז
 או שאתה חי פנימיות או שאתה חי חיצוניות..... כז
 כשעולים אחרי הירידה זה הרבה יותר מלפני זה..... כז
 צריכים לעבוד את הקב"ה גם ביצר הרע..... כז
 אדם שחי פנימיות יכול להפוך כל דבר להקב"ה..... כח
 החיצוני צריך לשרת הפנימי..... כח
 אדם צריך להפוך את הרע לטוב..... כח
 אדם שחי באחדות משפיע זאת לכל העולם כולו..... כח
 אדם צריך להפוך את עצמו לראות רק טוב ולא רע..... כט
 אברהם אבינו הפך את עצמו לטוב..... כט
 אדם בוחר בעצמו מה הוא רוצה לעשות בבית המדרש..... כט
 הבחירה שלך הוא לאן אתה הולך להיכנס..... כט
 העיקר הוא שמחה פנימי ולא חיצוני..... ל
 אדם בעצמו הוא היצר הרע..... ל
 הכל מה שקורה זה הפגמים שלך..... ל
 העיקר להסתכל על כל דבר בנקודה טובה..... ל
 צריכים להכניע את הרע לטוב..... לא
 אדם שחי עם הקב"ה אז כל העולם הזה רץ אחריו..... לא
 העיקר לישון טוב ולאכול טוב..... לא
 עבודת האדם לא נגמרת אף פעם..... לא
 צריכים להמתין את הרע ושיהיה כיסא לטוב..... לא
 העיקר לא להיבהל מהרע..... לב

פרשת ראיה

שיעור א'

יום ו' כא' אב פרשת עקב

למה זכה באחד זכה בכולם

איתא במאור עינים (ד"ה ומקנה רב). במדרש רבה: ומקנה רב היה לבני גד ולבני ראובן וגו', שלוש מתנות נתן הקב"ה בעולם, חכמה וגבורה ועושר. וכיון שזכה באחד זכה בכולם, זכה בחכמה – זכה בכל, זכה בגבורה – זכה בכל, זכה בעושר – זכה בכל. ויש להבין הענין שכשזכה באחד מגי' המתנות הללו זכה בכולם, וגם איך נרמז זה בפסוק מקנה רב היה לבני גד ולבני ראובן.

מה היה הוויכוח האם יאמינו לי או לא

אלא בפרשה הזאת יש יסוד, משה רבינו בעת יציאת ישראל ממצרים אמר והן לא יאמינו לי, לכאורה מה זה משנה האם יאמינו לך או לא, הרי הקב"ה אמר לך משהו לעשות ולמה אתה הולך לדבר לשון הרע על בני ישראל שלא יאמינו לי הלא הם מאמינים בני מאמינים, א"כ מה היה הוויכוח שכן יאמינו או לא יאמינו לו?

בני ישראל לא חשבו שיש מעיאות אחרת

אלא משה רבינו טען שבני ישראל נמצאים במצרים כה עמוק שהם לא יכולים לתאר לעצמם שיש כזה דבר של גאולה, כי היות שהם כ"כ התרגלו לכה דבר שנקרא מצרים ולהשקפה שלהם ולמה שכולם אומרים ולא חלמו שיש מעיאות לצאת מזה, וחשבו שהם ככה ואין מצב ומציאות שיהיה משהו אחר, ולא חלמו שיכול להיות כזה דבר שיהיה מעניין להם עבודת השם מה שלא מעניין למצרים כלל, דהיינו הם הכירו את עצמם כ"כ הרבה שנים ויודעים ששום דבר לא השתנה כלל ואיך יתכן שיהיה כאן משהו אחר.

אין מצב לצאת ממצרים אם לא מאמינים בזה

וזה אמר משה רבינו והן לא יאמינו לי, אדם צריך לדעת שהמקום שהוא נמצא בו הקב"ה הביא לו את המקום הזה, וחישוב את זה בדיוק בשבילו מיוחד, ותפר את זה בשבילו ובשביל הכוחות שלו ולפי השכל שלו ולפי ההתקדמות שלו, וכל זמן שאדם עוד לא חי שהוא יכול לצאת משם זה בעצם מעכב את כל היציאה משם, אין מצב לצאת ממצרים אם לא מאמינים לזה, אדם צריך לשגן לעצמו שאפשר לצאת ואפשר להשתנות, העיקר זה אמונה, להאמין שאפשר לצאת ולהשתנות, הקב"ה עושה הכל ומודד לך הכל, וברגע שמאמינים בזה אז מתחיל תהליך של יציאת מצרים, אדם שחושב שאני כזה ועוד לא הגעתי ליעד שאני רוצה אז אף פעם לא יהיה מצב שיצא משם.

הקב"ה לא עושה שום דבר בלי חשבון

א"כ שלב ראשון של יציאת מצרים הוא להאמין שהוא יכול לצאת ולהשתנות באמת, ובלי אמונה שום דבר לא מתחיל כלל, ואמונה הזאת נקרא ובכל מאודך בכל מדה ומדה שהוא

מודד לך, אין דבר כזה שהקב"ה עושה משהו בעולם בלי שום חשבון. מסופר על הרה"ק **מקאברין זי"ע** שפעם אחד עמד הרבה זמן ליד אש גדולה והתבונן איך מכבים את האש, ושאלו אותו לפרש הדבר, וענה שאני רואה איך שעומדים כאן מלאכים ושרפים ושומרים שלא ישרף קיסם אחד מיותר.

כל דבר שקורה לך מדוד מיוחד בשבילך

דהיינו כל מה שעובר על האדם אם זה בעולם במקום מסוים שהוא נמצא בו, אם זה בשנה בזמן מסוים שהוא נמצא בו, ואם זה נפש כשהוא פוגש אנשים, דור דור ודורשיו הכל הקב"ה מתאם לך את הזמן שתהיה שם ואת המקום שתהיה שם ואת האנשים שתיפגש שם, ואין מושג כזה אם אני הייתי מגיע לפני או אחרי אלא כל דבר מתואם בדיוק מלמעלה והכל מדוד מיוחד בשבילך, וכל זמן שאדם לא חי שזה לטובתו אז חסר לו באהבת ד' וביראת ד', ואיך אדם מראה את אהבה שלו להקב"ה, אלא אדם צריך לדעת שכל מקום שהוא שם אותו ובכל זמן ועם כל מי שהקב"ה שם אותו הכל ממנו יתברך שמו.

הקב"ה בחר בנו שנגלה אותו

אדם צריך לדעת בשביל מה ברא את העולם, **דנודע כי כל פעל ד' למעניהו**, כל דבר שיש בעולם וכל פעולה שיש בעולם הוא למענהו, ולמענהו פירושו **כל מה שברא הקב"ה לכבודו בראו**, ואת מי הוא בחר שיפרסם זאת, עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו, כל העולם נברא בשביל היהודים וכל יהודי צריך לחיות בשבילי נברא העולם, כל אחד יש לו את הגילוי המיוחד שהוא צריך לגלות אותו שאין אף אחד אחר בעולם שיכול לעשותו, א"כ כל זמן שהוא לא מגיע לגילוי שלו הוא עוד לא הגיע ליעד שלו, א"כ כל זמן שחסר לו אמונה דבר ראשון שהקב"ה ברא את העולם, ודבר שני הקב"ה ברא אותו בשביל סיבה לגלות אותו, ודבר שלישי הקב"ה בחר בו שהוא יגלה אותו, ודבר רביעי בשבילי נברא העולם וכל אחד יש לו מה לגלות וכל מקום שהוא נמצא הקב"ה נותן לו כוחות לגלות אותו ותופר בדיוק לכל אחד מה שהוא צריך לעבור, ודבר חמישי שאדם צריך להאמין שהוא יכול להשתנות, והוא יכול להשתנות גם בגשמיות וגם ברוחניות, וכל זמן שאדם עוד לא מאמין בזה לא מתחיל שום דבר.

כל דבר שקורה בעולם הקב"ה מנהיג זאת

שאין לך שום הנהגה בזה העולם, אין דבר שקורה בזה העולם אם זה במחשבה אם זה בדיבור שלפעמים מדברים שטויות ואם זה במעשים, **שהבורא ב"ה מנהיג בהם בריותיו**, בכל מקום הקב"ה נמצא שם, ואתה מחיה את כולם כל דבר שקורה כאן בעולם צריכים אנו לדעת שהקב"ה מנהיג זאת, ולכאורה למה קשה לנו להשיג זאת, אלא **כי אם, שהוא יתברך צופה ומביט באור השגחתו שאינו מושג לשום נברא**, הקב"ה משגיח על כל דבר ויש לו סיבה על כל דבר למה הוא עושה את זה ומתי הוא עושה את זה ואיך שהוא עושה זאת, אבל זאת אינו מושג לשום נברא וזה אמונה לבד, אני מאמין באמונה שלימה שהקב"ה אינו גוף ואינו משיגי גוף.

אדם שהולך עם אמונה אין לו מחסומים

אדם שלא חי כנ"ל תמיד יהיה לו שאלות בכל דבר. **החזון איש** אמר יהודי שיש לו אמונה אין לו קושיות ויהודי שאין לו אמונה אין לו תירוצים, ברגע שאדם לא רוצה להבין והולך עם

אמונה אין לו קושיות ואין לו מחסומים, אבל ברגע שאין אמונה אזי יש לו מחסומים כי אדם רוצה להבין מה קורה כאן.

יש לנו עליות וירידות כדי שנזכור שהוא נותן לנו את השפע

שהצורך הוא דייקא להתנהג בזה ההנהגה בעת ההיא ובדור ההוא. אדם צריך לדעת דבר ראשון שזה השגחה פרטית והקב"ה מנהיג כל דבר, בעת ההיא נקרא בעולם שנה ונפש ולא משנה אם זה קל או קשה, ובדור ההוא כי כל דור יש לו את הזמנים שלו. **החיד"א** אומר לפעמים הולך לאדם פרנסה בשפע ולפעמים הוא מרגיש שזה נעצר, לכאורה מה הסיבה לכך, אלא כל פעל ד' למענהו ואם הדברים תמיד ילכו על צד היותר טוב אזי תשכח מהקב"ה במשך הזמן, א"כ הקב"ה חייב לנווט את זה ומשום הכי יש לנו עליות וירידות כל הזמן כדי לזכור שהקב"ה נותן לנו את השפע, ורק על ידי זה אדם מגיע לראות שכל פעל ד' למענהו, א"כ דבר ראשון צריכים לדעת שזה ההנהגה, ובעת ההיא שככה זה עכשיו אפילו שפעם היה אחרת, כי אין פעם ואין עכשיו כי הקב"ה היה הווה ויהיה באותו רגע, העיקר הוא כל פעל ד' למענהו עם זו יצאתי לי תהילתי יספרו.

אדם חייב לדעת שכל דבר הוא ברגע ובמקום ועם אנשים הנכונים

ואמר ביום ההוא הנה אלוקיני זה קווינו לו ויושיענו, ואמר הוא לשון יחיד כי כל אחד יש לו את המיוחדות שלו לראות את הקב"ה בכל דבר, ובדור ההוא, בכל דור יש הנהגה אחרת, לפני השואה היה עניות ועכשיו ב"ה יש לנו שפע גדול מאוד, יש זמנים של שפע ויש זמנים של צרות, כל דור עם הפרטיות שלו ועם השגחה מהקב"ה מיוחד לאותו דור. **וכן לכל אחד ואחד בפרטיות**, טוב ד' לכל, **צופה השי"ת**, הקב"ה מסתכל על עבודה שלנו, כל מה שקורה בעולם זה סיבות ולא מציאות, וסיבות נקרא **שהצורך להנהגת האדם ההוא**, וזה ברגע הנכון ובמקום הנכון ועם אנשים הנכונים, וזה הכל בכדי **שידע וישג כבודו יתברך ומציאותו, אינו כי אם על ידי דבר זה.**

אדם צריך להאמין בכל דבר אפילו בעולם הזה ובגיהנום

וכל זמן שאין לו אמונה אין כאן שום דבר, וברגע שאדם מאמין שהקב"ה רוצה למנף לו את האמונה שלו, ולעזור לו להפוך את החומר לצורה, ולהפוך את המחשבה ממה שהעולם אומר למה שטוב בשבילי, ולא להיות בתוך עדר שכולם הולכים אחרי כולם, כי אף אחד לא דומה לשני ולא מה שכולם עושים שייך גם לך, וברגע שאדם מאמין בכל דבר אפילו בעולם הזה ובגיהנום אז מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, אבל לכאורה הרי באמת חסר לי, וע"ז אומר **הפרי הארץ** כל זמן שאתה חושב שאתה מציאות בפני עצמו אז אין לו להקב"ה אלא אוצר של יראה בלבד, ולא נשאר בעולם כלום ואם הקב"ה נמצא כאן אז הכל כאן, אם אני הולך עם הקב"ה יש לי הכל ואם אני לא הולך עם הקב"ה אין לי כלום, דעת חסרת מה קנית דעת קנית מה חסרת, כי הקב"ה הוא תחילת כל דבר כי יראת שמים הוא תחילת כל דבר, ותכלית כל דבר, בהתכללותו בו יתברך ומה נשאר עוד.

אדם שלא חי עם הקב"ה תמיד יהיה לו חסר בדברים

וברגע שאדם חי עם הקב"ה אז הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים. לכאורה מהו הכוונה בזה? אלא הכל בידי אדם שחי עם הקב"ה, צדיק מושל ביראת אלוקים ואז דברים משתנים עד כדי כך שהוא בעצמו לא מאמין איך שדברים משתנים כל הזמן, ואדם שלא חי עם הקב"ה

אז תמיד חסר לו בכל דבר, ואיך אפשר לדעת אם אתה הולך בדרך או לא, אלא תלוי בחסר אונים שאתה נמצא בו ואיך אתה מתנהג אז, כי כל חסר אונים לא בא לגנוב ממך אלא בא לתת לך, כי טוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיך, ורק ככה אדם יכול לפרק לו את החומר שלו ואת המחשבה שלו שאף אחד לא יכול לעזור לי כלל, אל תבטחו בנדיבים בן אדם שאין לו תשועה תצא רוחו ישוב לאדמתו, אשרי שקל יעקב בעזרו שברו על ד' אלוקיו.

כשהקב"ה סותר זה על מנת לבנות

מסופר כשנפטר בנו של הרה"ק האמרי אמת זי"ע אמר אז: כתוב בגמרא אם אתה רואה בנין של נערים סופו לסתור ואם רואים סתירת זקנים סופו לבנות ויהיה כאן בנין. והסביר מה כשאתה רואה סתירת זקנים אז בטוח שסופו לבנות כש"כ כשהקב"ה סותר משהו בטח יהיה כאן על דעת לבנות משהו, ואפילו שאנחנו לא מבינים ולא משיגים כאן שום דבר עכ"ז צריכים אנו להאמין שיש כאן השגחה פרטית בכל דבר וטוב ד' לכל.

צריכים לשמוח שהקב"ה מסתכל בכיוון שלך

א"כ דבר ראשון צריכים לשמוח שהקב"ה מסתכל בכיוון שלך ורוצה לעזור לך, ודבר שני צריכים לשמוח כי הקב"ה עושה זאת הכי יעיל והכי טוב שיכול להיות והכי מדייק שיכול להיות, הדברי חיים אומר אדם שהולך ברחוב ופתאום מרגיש שמישהו נתן לו סטירה בגב הוא נבהל, וברגע שמסתובב ורואה שזה חבר הטוב שלו הוא שמח וכבר לא כואב לו שום דבר, אבל הכל מתחיל מאמונה, ולמעשה אין כאן מה להבין ואין כאן מה להשיג רק אמונה לבד, ובעצם ככה הקב"ה ברא את העולם, אבל הוא נתן לנו גם כוחות רעים שמושכים אותנו לכיוון השני, אבל הכיוון השני הוא כיסא לרחמים.

החושך הוא מרכבה להאור

כל דבר חייב איפה לשבת א"כ האור בעצמו בלי כיסא בשבילו זה שום דבר, כי יתרון האור מן החושך החושך חייב להיות המרכבה להאור, ולקחת את המשיכה מכיוון למטה לכיוון למעלה, א"כ היות שהקב"ה רצה שיהיה לו דירה בתחתונים א"כ אדם צריך לדעת שהרע הוא לא בשביל לקחת ממך ולתת לך עונש ח"ו אלא הפוך כדי לתת לך, ודווקא על ידי הצמצום אדם יכול לקבל את הכיוון הנכון והטוב ולהכיר את הקב"ה.

שמח בחלקו הוא גם ברוחניות

הפרי הארץ אומר איזהו עשיר השמח בחלקו, וזה לא רק בגשמיות אלא גם ברוחניות, וזה רק כשהוא יודע שזה חלקו שהקב"ה נתן לו וזה הכי טוב ובזמן הכי טוב ועם אנשים הכי טובים שיש בעולם, וברגע שאדם חי ככה זה עצמו מביא לו שמחה, ובמקום לחפש את הזמן הנכון והמקום הנכון ואנשים הנכונים ברגע שאתה חי עם הקב"ה זה חלקו וזה הכי מתאים לי בכל דבר גם באנשים וגם במקום וגם בזמן.

רק הקב"ה הוא כל יכול ויודע הכל אדם הוא דבר מוגבל

אבל יש קנאה שזה מוציא את האדם מן העולם, כי לך יש כסף ולי אין לך יש חכמה ולי אין לך יש גבורה ולי אין כלום, כגון, לזה בחכמה, שחולק לו יתרון חכמה על זולתו. יש אנשים שחושבים שידועים הכל, אבל הגמרא אומרת שאין כזה מושג לדעת כל דבר, הקב"ה הוא כל

יכול ויודע הכל, אבל אדם הוא מוגבל בידיעה שלו עד כמה הוא יכול לדעת ולהבין ולהשיג ועד כמה הוא יכול לעזור לאחרים וכן הלאה, והעיקר בכל דבר הוא מידת השתוות לדעת שהקב"ה נתן את זה והוא מתייחס אליו ונותן לו בדיוק כמה שמגיע לו, ואז אדם מגיע להכרה היום הקב"ה רוצה שאני יעבוד אותו ככה ומחר הוא ירצה אחרת, א"כ אדם חייב להיות גמיש, כי אין מצב שאדם רוצה שיהיה ככה וככה חייב להיות, אלא בכל דבר אדם חייב לשמוע שם את הקב"ה ואת רצונו בכל דבר, וברגע שאדם חי ככה הוא רגוע ואז משרה רגוע על כולם, כי אז הגעת לנקודה שאתה צריך לפרסם את הקב"ה, ואז יכירו וידעו כל יושבי תבל, וברגע שאתה רגוע אז הרגיעות עוברת על כולם עלי ועל כל בני ביתי ועל כל הנלווים עלי ועל כל בני ישראל עמיה, וזה יכול להתפשט לכל העולם והכל תלוי באדם בעצמו.

אדם צריך לדעת שהשני יכול ואני לא

ואדם צריך לדעת שזה שיש לשני חכמה יותר ממך כי הקב"ה נתן לו יותר ממך, ולזה בעושר, יש אנשים שהקב"ה נתן להם עושר יותר ממך, ולזה בגבורה. ויש אנשים שהקב"ה נתן להם יותר כוחות ממה שיש לך. מסופר שהגיטער יוד היה אצל הדברי חיים ז"ע ובסוף ליווה אותו הביתה. וכשנכנסו המשיכו לדבר. אבל הגיטער יוד ראה שזה לא הולך להיגמר, אמר להדברי חיים, אתה ידוע כאדם גיבור, כידוע שלא יישן הרבה, ויש לך מוח גדול, אבל אני חלש ויש לי מוח קטן ואני צריך לישון הרבה. מיד אמר לו הדברי חיים גיט שבת ויצא החוצה. אחרי רבע שעה הדברי חיים חזר והתחילו לדבר ובסוף אמר לו עוד פעם אותו דבר, עד שיצא משם עוד פעם. אבל אחרי זמן מה חזר עוד פעם. עד שהגיטער יוד ראה שאין ברירה וסגר את הדלת. דהיינו אדם צריך שהוא יכול ואני לא.

אדם נופל איפה שיש לו חולשה

ר' אשר היה אומר איפה אדם נופל, איפה שיש לו חולשה, היות שהוא רוצה להיות ולחיות בשלימות ולא מוכן להכיר את החיסרון שלו שם הוא נופל, אבל דווקא על ידי החיסרון אדם מגיע להקב"ה, כי טוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיך, אדם צריך לדעת שרק העניתי זה יכול להביא אותי לחוקיך לראות שהקב"ה מנהיג את העולם והוא מגיע לעזור לי.

הקב"ה שואל לפעמים מי לדי' אלו

הכל הוא לכוונה, שהוא יתברך מצמצם את עצמו כביכול אל האדם, כל אחד צריך לדעת שהקב"ה מדבר איתך. החפץ חיים שאל את רבי שמעון שוואב זצ"ל כשהיה עוד ילד, האם אתה כהן לוי או ישראל, ענה רבי שמעון שהוא ישראל. שאל אותו הח"ח אולי תגיד לי למה אני כהן ואתה ישראל, הילד לא היה לו מה לענות ושתק. אמר לו הח"ח אני יגיד לך: לפני הרבה שנים כשבני ישראל היו במדבר עמדו שם אבות אבותיך ואבות אבותי ומשה רבינו אמר אז שהקב"ה שואל מי לדי' אלי, אבות אבותיך מיד עמדו ואמרו שאנחנו מוכנים ללכת עם הקב"ה ומיד נהיה כוהנים ולוויים, אבל אבות אבותיך נעמדו ואמרו שהם צריכים לחשוב על זה וממילא נעשו ישראל.

אסור לאדם לפספס את הזדמנות של מי לדי' אלו

ואמר לו הח"ח: בוחר'ל בכל דור ודור יש מצב והזדמנות שהקב"ה שואל מי לדי' אלי אבל באותו רגע אל תפספס את זה ותענה לו שאתה מוכן לכל דבר. ולפי הדרך שלנו הכוונה הוא מן המיצר קראתי י-ה דווקא בשעת המיצר אז הקב"ה קורא לך מי לדי' אלי, וזה הזדמנות

למנף את עצמינו להקב"ה. והכאב שיש לאדם מן הצמצום זה הקב"ה שנמצא שם, ותיידע לך כפי אשר גזרה חכמתו יתברך שעל ידי דבר ההוא נקל לו להתקרב אליו, ולהרחיב גבול הקדושה. וברגע שאדם חי שזה סיבה ולא מציאות וזה הדרך הכי קל בשבילך להגיע אליו, אומרים ד' הוא האלוקים, אלוקים זה צמצום וד' זה הרחבה, עבודת האדם הוא לדעת שבכל אלוקים יש שם ד' שנמצא בו.

בלי אלוקים או אפשר להגיע להוי-ה

שמש ומגן ד' אלוקים כמו כדי להסתכל על השמש צריכים מגן ובלי זה אין מצב להסתכל עליו, אותו דבר כדי להגיע לד' אין בלי אלוקים שזה הצמצום והדין, וברגע שאדם לי ככה אז שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד, הקב"ה לא רק נתן לך אותו אלא גם מדד לך מה הכי נוח בשבילך כדי להגיע אליו. ובהמשך יסביר שיש טוב ורע והקב"ה רוצה שגם הרע יכנס לקדושה, נכון שהרע מושך אותך כלפי מטה, אבל ברגע שאדם רוצה ומתחיל אז הבא לטהר מסייען אותו.

החשיבות של הלבוש הוא רק כשזה על האדם ולא תלוי בארון

וזהו בחינת מלא כל הארץ כבודו. כבודו זה לבוש, אדם לא יכול לצאת בלי לבוש כלל, אבל החשיבות של הלבוש הוא רק כשזה על האדם בעצמו וברגע שזה רק תולה בארון זה לא שווה שום דבר, א"כ הלבוש הוא מלא כל הארץ אבל כל זמן שזה לא כבודו עוד לא הגענו ליעד שצריכים להגיע, כי הארץ ומלואה, בכל הדברים ובחינות המתנהגין בו, בזה כך ובזה להיפך, אחד הולך ואחד לא הולך לו, צדיק וטוב לו צדיק ורע לו, הכל הוא לכוונה אחד, למען כבודו, שידוע כי לזה הצורך הוא כך שידע כבודו וגדלו, ולזה כך. כל אחד משהו אחר. ואיך אחד שדומה לשני כלל.

חוסר אמונה זה גם אמונה

חוסר אמונה זה גם אמונה. דהיינו זה שאין לי אמונה והקב"ה צריך להביא לי זה ג"כ אמונה. נכון שזה שורף וזה קשה, אבל אש יכול לשרוף ויכול להאיר, אם חיים עם הקב"ה זה מאיר ואם לוקחים זאת לעצמם זה שורף. אש מורכב מחלק רוחני ומחלק גשמי, מה רבו מעשיך ד' כולם בחכמה עשית, יש באש חלק גשמי שזה בעשייה ויש לו ג"כ חלק רוחני ועליון, ואיך אש מים רוח ועפר מסתדרים אחד עם השני, אלא הם נמצאים ליד הקב"ה ומוכנים להיכנע בשביל רצון הקב"ה, ואותו דבר תובעים מאתנו כי ברגע שידועים שזה הקב"ה אז לא רק שהאש לא שורף אלא שזה מחמם, אדם צריך להאמין שהוא יכול להשתנות וכל זמן שעוד לא מאמין בזה שום דבר לא מתחיל.

בכוח יש גם היום עבודה זרה

היושר דברי אמת אומר שביטלו את הענין של עבודה זרה, אבל רק הענין של להשתחוות להם שזה בפועל, אבל בכוח יש לנו עדיין עבודה זרה. וזה מוזכר במאור עינים זה שאדם לא חי עם הקב"ה זה עבודה זרה, המלחמה האם זה עבודת השם ושזה הקב"ה או לא זה קיים עד עצם היום הזה וזה נקרא עבודה זרה. משה רבינו ביקש הראני נא את כבודך אני רוצה לדעת האם אני בדרך הנכון או לא, אבל הקב"ה ענה לו וראית את אחורי לפני לא ראיתי אין מציאות לראות את הקב"ה לפני זה אני צריך ממך את הכנעה של גאט, אדם צריך לעשות

ולדעת שהוא עשה את המקסימום שהוא יכול לעשות ואחרי זה הקב"ה צריך להשגיח עלי ולנווט אותי הלאה.

אדם חייב לדעת שהוא לא שולט בכלום

אבל כדי להגיע לזה אדם צריך להיות אמת עם עצמו ועם כולם, וברגע שאדם חי שזה המקום הנכון והזמן הנכון ואנשים נכונים זה נותן לנו את הרגיעות, וזה המתקת דינים בשורשם, ולשם הקב"ה שלח אותי כדי לגלות אותו. מסופר על **סעדיה גאון** שהמלך פגש אותו ושאל אותו לאן אתה הולך, וענה אני לא יודע, ומיד תפסו אותו והכניסו אותו לבית כלא, ואחרי זה שאלו אותו איך העזת לענות למלך בכזה צורה, ענה רבי סעדיה גאון זה באמת היה ככה רציני ללכת למקום אחד והגעתי למקום אחר וא"כ היה צדק בדברי שאני לא יודע לאן אני הולך. דהיינו איפה שאדם רוצה לשלט שם הוא נופל, אדם חייב לדעת שהוא לא שולט כלום אלא ואתה מחיה את כולם, ואם אני צריך להגיע אני יגיע לשם במקום הנכון וברגע הנכון ואני יפגוש את אנשים הנכונים שאני צריך.

כל דבר רע בא למנף ולא לעונש

וכל זה בא בעצם למנף אותי ולא רק להעניש אותי, אבל לפעמים אדם רק מדבר מזה ולפעמים אדם רואה ומרגיש את זה, ואפילו שאנחנו עוברים את זה הוא לא בשבילנו אלא בשביל לחזק אחרים, יכירו וידעו כל יושבי תבל, מי שעובר את זה יכול להגיד אחרי זה הייתי שם ויצאתי משם.

שיעור ב'

יום א' כג' אב

הקב"ה מתכנן לכל אחד את צרכיו הפרטי

איתא במאור עינים (ד"ה ומקנה רב). דברנו בשיעור הקודם שבלי אמונה לא מתחיל שום דבר, דבר ראשון צריכים להאמין שהקב"ה ברא את העולם להיטיב לברואיו, והקב"ה מסתכל על כל אחד ואחד ומתכנן לו את כל צרכיו הפרטי לפי הדרך שלו. האר"י הק' אומר לפני שיוורדים לעולם הקב"ה מראה לנשמה מה הוא הולך לעבור בעולם, וכמובן ששם רואה רק את הטוב שבדבר, ושואלים אותו האם אתה מסכים לזה, ובוודאי שמסכים, ואז הקב"ה משביע אותו תהי צדיק ואל תהי רשע, צדיק נקרא שחי עם רצון הקב"ה ואז כבר טוב לו, אדם שלא טוב לו הסיבה לכך הוא שחושב שהוא צריך להתמודד על כל דבר לבד בלי הקב"ה, וברגע שאדם חי שכל מעבר שעובר זה מאת הקב"ה שמתכנן כל דבר וזה הכי טוב בשבילו כבר טוב לו, וזה גם בחכמה או בעושר או בגבורה.

כדי שיהא עולם חייב להיות גם צד רע

לכאורה אם זה כ"כ פשוט לחיות עם הקב"ה איפה אנחנו טועים במהלך החיים שלנו? אלא הקב"ה עשה צד אחד שיהיה רק טוב ושיראו אותו בכל דבר, אבל עשה גם צד שני שזה רע, כי הקב"ה עשה צמצום אחר צמצום כדי שיהא עולם והיה חייב להיות מזה גם צד רע, ומאז נהיה לנו בלבול כי ברגע שאדם רואה פתאום את הרע מולו הוא מתבלבל לגמרי מה הכיוון הנכון, ולא רק שהוא מתבלבל אלא הכי קרוב לזה הוא הגוף שהוא צרעת משכא דחויא, ושם אדם מאבד את עצמו לגמרי כי מאיליו נמשך אל החיצוניים.

הקב"ה רוצה שנגלה אותו גם במקומות הכי נמוכים שיש

ולמה באמת הקב"ה ברא את הרע בעולם, אלא התאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, והקב"ה רצה אפילו שיהיה מצב הכי נגדו גם שם יכירו וידעו כל יושבי תבל שיש הקב"ה בעולם, וכן ראינו בתקופת קורונה שגם הגויים זרקו את עבודה זרה והחליטו שיש הקב"ה בעולם, וגם אז כל התוכניות שלהם הכל השתבש להם לגמרי, והקב"ה עושה את הרע כדי לגלות אותו גם במקומות הכי נמוכים שיש לנו בעולם, וזה במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בו.

הקב"ה הכניס את הקושי בעולם כדי שלא יהא נהמא דכסופא

אך, אע"פ שמה שניתן לאדם כך נגזר מאתו ית' שעל ידו יכול אדם זה להתקרב להשי"ת, מ"מ על האדם לדעת שבכל דבר יש התערבות טוב ורע, שהוא סוד הבחירה. הרמח"ל אומר אם היה פשוט להכיר את הקב"ה יהיה נהמא דכסופא, ותכלית הבריאה הוא להטיב וברגע שאני נותן לך כל הזמן רק טוב בלי שום עבודה אז וישמן ישורון ויבעט, א"כ הקב"ה הכניס את הקושי שבדבר אבל לא לקחת ממך אלא לתת לך עוד יותר, כי תענוג תמידי אינו תענוג או משום שכר ועונש וכן הלאה, וכדי שלא יהיה נהמא דכסופא עשו את התהליך הזה.

בחירה נקרא רצון לחיות בלי בחירה

בחירה נקרא רצון לחיות בלי שום בחירה, ולחיות איך שהקב"ה רוצה, כל מצוה שאדם עושה הוא מקבל כוח מזה כי רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, התרי"ג מצוות הם עצות להיות דבוק בהקב"ה, וברגע שאדם עושה מצוה בכוונה להגיע להקב"ה מגיע אז לכל המצוות, כי רק אצלינו יש תרי"ג מצוות כי אנחנו בעולם הגשמי וכאן יש לנו מספרים, אבל למעלה אצל הקב"ה שם הכל אחד ואין שם תרי"ג מצוות, ושם אין אני ואתה אלא הכל אחד, וברגע שאדם מקיים בכוונה הרצויה מצוה אחת אזי כאילו קיים את כל המצוות, וברגע שאדם בוחר שאין לו בחירה זה נקרא שהוא בוחר לחיות עם רצון הקב"ה.

אדם שלא חי עם הקב"ה הכוח שהתורה נותן הוא לא מקבל

ומי שלא בוחר ברצון הקב"ה אלא הוא בוחר שהוא עושה כל דבר ולא הקב"ה ח"ו, אני למדתי אני התפללתי ואני עושה ויעשה כל דבר, אז דבר ראשון הוא מנותק מהכלל, וגם את הכוח שהתורה נותן לכל אחד אתה כבר לא מקבל אותו כלל, הפרי הארץ אומר שלא רק שאתה לא מקבל אותו אלא איכה הייתה לזונה קריה נאמנה, וברגע שלוקחים את התורה לתענוגים גשמיים אז שתיים רעות עשה עמי חטא חטאה בכפליים, כי דבר ראשון הקב"ה נתן את התורה כדי שתראה אותו ולא לקחת אותו לדברים שלך, ודבר שני אתה מזלזל בתורה בכזה צורה, וכדי שאדם יפיק את התועלת ויבחר בטוב וימאס ברע, אז רק על ידי התורה וברגע שלומדים אותו כדי להתחבר להקב"ה מקבלים את הכוח לבחור בטוב ולמאוס ברע.

אדם שלא חי את התפילה זה לא יעשה לו שום דבר

אדם שלומד התורה עושה את הפעולה לבד אפילו שאתה לא רוצה כלל. אבל בתפילה אפשר לראות אדם שמכין את עצמו לתפילה ונכנס כדי להתפלל בכוונה הרצויה והולך על מקום קבוע ומגיע בזמן ולא מאחר כלל ומתפלל כמו שצריך אז הוא תפילה אחרת, משא"כ אדם שנכנס לתפילה אבל הוא לא שם והראש שלו מונח בעסקים שלו אז התפילה לא יעשה לך שום דבר ואתה סתם תגיד שם כמה מילים, בתפילה אפשר לראות האם אתה מתחבר להקב"ה או לא.

אדם חושב שחיוו קצרים ועריכים לתפוס כמה שיותר מהר

ומי שאין לו דעת, יכול על ידי דבר זה שנתן לו השי"ת במטרה שיתקרב אליו, הקב"ה צמצם את עצמו צמצם אחר צמצם לבוש אחרי לבוש עד שבאנו לעולם הזה והכל בשביל לזכות אותך כדי שתבחר בטוב ותראה את הקב"ה, ובמקום זה נכנסת לעשות כאן חיים היות שחיים קצרים ממילא אי"כ צריך לתפוס כמה שיותר מהר, כמו שאומרים קודם נתפוס כמה שיותר ורק אחרי זה נראה הלאה מה עושים, אי"כ לא רק שזה לא מקרב אותו אלא הוא מתרחק עוד יותר מהקב"ה, דווקא על ידי אותו הזדמנות שהוא נתן לך כדי לראותו אני הפסדתי את זה, להתרחק ממנו יתברך.

העיקר לא לאבד את האמונה

היה יהודי שאיבד שתי ילדיו באסון מירון, ואמר במשך ימי השבעה: שכל הלילה הקשה שחיפש אותם ולא מצא אותם אמר לעצמו רבש"ע תעזור לי שאני לא יאבד את האמונה. וכמו שאמרנו בלי אמונה שום דבר לא מתחיל, אדם צריך להאמין שהקב"ה יכול לגאול אותו

ושם אותו בכזה מקום מיוחד בשבילך כדי שתמנף משם כל דבר להקב"ה, הקב"ה נותן לך את הכוח לעבור אותו וזה תפור מיוחד בשבילך, ואז יש לאדם ברירה או לעלות כל דבר להקב"ה או שזה יורד אותו הכי למטה שיכול להיות, הפחד הכי גדול של הצדיק אמת הוא לא לשכוח את הקב"ה כלל, וברגע ששוכחים ח"ו אזי העוצמה שיש מהכאב והמרירות שיש לנו אז זה ד' ישמור.

הקב"ה לא עוזר לאדם שלא רוצה עזרה

לכאורה אם אתה אומר שהקב"ה נתן לנו את התורה כדי להתקרב על ידי אליו וזה חלק אלוקי ממעל, א"כ איך יכול להיות לא זכה נעשה לו סם מוות, כמו בהתורה, שבוודאי הוא כבודו יתברך, ואיך יכול להיות שעל ידי זה עצמו אדם יתרחק מהקב"ה, וכל עיקר עבודתו היא התורה, ר' אשר היה מחדד לנו שעיקר הבעיה הוא אדם שלומד תורה אבל בצורה לא נכונה, וזה עצמו גורם לנו את כל הצרות, ואיך יתכן באמת כזה דבר, ואף על פי כן אמרו זכה נעשית לו סם חיים לא זכה נעשית לו סם המוות ח"ו. זכה אפשר לומר רצה הקב"ה לזכות את ישראל, אדם צריך ללמוד תורה באופן שזה יזכך אותו, אבל הקב"ה לא עוזר לאדם שלא מבקש עזרה, חייב להיות הבא לטהר ואז מקבלים טהרה מהקב"ה, אדם שנכנס לבית מרקחת ולא מבקש מה שהוא צריך הוא לא יקבל כלום, נכון שיש שם כל התרופות בעולם אבל חייבים לבקש עזרה ואז מקבלים וזה עוזר באמת.

על ידי הכנה לתפילה ולימוד תורה הקב"ה עוזר לך הלאה

וזה העניין של הכנה לתפילה והכנה ללימוד התורה דהיינו שבזה מבקשים עזרה מהקב"ה ואז הוא עוזר לך. אומרים ביהי רצון לפני הלימוד שלא יאמר על טמא טהור ולא על טהור טמא, ועל איסור היתר ועל היתר איסור. לכאורה איך יכול להיות שאני יגיד כזה דבר, אלא זה עצמו הכנה לפני הלימוד, דוד המלך ע"ה עבר שתי עבירות ואמר אין מתום בבשרי מפני זעמך אין שלום בעצמי מפני חטאתי כי עונותי עברו ראש כמשא כבד יכבדו ממני, והעיקר הוא שלולי ד' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, דהיינו דוד המלך היה במצב של תפילה כל הזמן, א"כ ברגע שאומרים את היהי רצון לפני הלימוד אזי לימוד תורה מזכך ומקרב אותי להקב"ה, וכן ברגע שאומרים לפני התפילה מי אנכי שאזכה זה נקרא הכנה לתפילה ואז באמת על ידי מתקרבים להקב"ה.

אדם שלא חי עם הקב"ה התורה נהיה לו סם המוות

אבל אחד שהוא לא בכיוון הזה אז לא זכה, כי זה אמור להיות זכות בשבילו שהתורה יכול לזכך את עצמו, וברגע שלא זכה אז אותו תורה שאמור לזכך אותך ולהיות זכות בשבילך לוקחים את זה לכיוון של סם המוות. וכמו אחד שצריך לקחת תרופה דבר ראשון הוא צריך לבקש עזרה מהרופא ודבר שני הוא צריך להאמין בזה שזה יעבוד וירפא אותו והוא חייב לשתף פעולה ולתת שזה יעבוד באמת, אבל ברגע שאין שיתוף פעולה אז שום דבר לא יעבוד כלל.

צריכים לחיות את הסכנה ולבקש מהקב"ה תעזור לי

ואם כן, אינו מן הנמנע, וכ"ש שבמדה שמודד לו השי"ת את עצמו כביכול, וכמו אצל התורה שזה הקב"ה בעצמו אם אתה לא ניגש שזה זכות וזה אמור לזכך אותך אז לא רק שזה לא זכות בשבילך וסם החיים אלא שזה סם המוות, אותו דבר הקב"ה מצמצם את עצמו בדיוק

בשבילך אבל גם שם יש לאדם ברירה, או לחיות את הסכנה ולבקש הקב"ה תעזור לי להגיע אליך, או לחשוב שהוא כבר בגן עדן ואז אתה לא עם הקב"ה כלל.

אדם חושב לפעמים שהוא עדיין בעל הבית בזמן שהוא לא

כ"ק אאמו"ר זצ"ל היה מספר שהיה אחד שאשתו רצתה להרביץ לו, והוא ברח ממנה כל הזמן, בסוף הוא רואה שהיא מגיעה עם מקל אז החליט לברוח והתחבא מתחת למיטה, והיא התחיל לצעוק בערל תצא משם, והוא ענה לה כאן אני בעל הבית כמו שכתוב והוא ימשול בה. דהיינו לפעמים אדם נמצא במצב לא טוב והוא חושב שהוא עדיין בעל הבית.

אדם יכול להגיע על ידי הדרך להפקרות

הקב"ה צמצם את עצמו כביכול בדיוק בשבילך אבל יש שם לאדם ברירה האם להתקרב שם להקב"ה או להתרחק שם מהקב"ה, גם אחד ששומע את הדרך זה אותו דבר אפשר להגיע מזה לואני קרבת אלוקים לי טוב, אבל אותו דרך יכול להביא אותך להפקרות, העיקר הוא שיהיה להתענג על ד' אבל זה יהיה בפועל ממש רק כשמישי יגיע אבל אפשר לקיים זאת גם עכשיו ולא צריכים לחכות עד אז, וברגע שאדם חי עכשיו עם הקב"ה הוא כבר במצב של להתענג על ד' והוא לא צריך לחכות לימות המשיח, וברגע שלוקחים אפילו לק אחד לעצמו מקבלים כאלו מכות רצח שד' ישמור, והעיקר לעמוד בפחד כל הזמן לא לשכוח את הקב"ה אפילו לשנייה אחד ג"כ לא, וברגע ששוכחים את הקב"ה אז לא רק שזה לא סם החיים אלא שזה סם המוות.

מבקשים מהקב"ה לא לשכוח לשנייה אחד שד' רוע

שירחק אדרבה ממנו כל זמן שלא זכה לנצח הרע שבקרבנו ושבדבר ההוא, דהיינו הוא לא חי שיש כאן עירוב טוב ורע ולא חי את מצב של תפילה ינחני במעגלי צדק למען שמו, הרה"ק מוורקא זי"ע אמר ד' רועי לא אחסר מבקשים מהקב"ה שלא יחסר מאתנו אפילו לשנייה אחד שד' רועי שכל דבר זה הקב"ה, וכמו רועה מנהיג את הצאן אותו דבר הקב"ה מנהיג אותנו כל הזמן ולא עוזב אותנו אפילו לשנייה אחד, וברגע שאדם לא עושה את זה אז מפסיד הכל, כי הכל מעורב טוב ורע, כמבואר אצלינו במקום אחר באריכות. כי העיקר הוא לאחד כל דבר ולהכניס את הרע לטוב ג"כ.

הקב"ה כבר מתחבא אלפי שנים ולא מחפשים אותו

איתא בליקוטים: שהבורא ב"ה מתעלם בכל דבר, ומצמצם את עצמו כביכול לכל אדם כפי שמשגת חכמתו יתברך, בכל מקום הקב"ה נמצא שם ואתה מחיה את כולם לית אתר פנוי מיניה, הכלל הוא, כי בכל דבר מתעלם אלקותו יתברך, ומצמצם את עצמו כביכול בדבר ההוא, כי לית אתר פנוי מיניה, ובכל מידה שהשי"ת מודד לו יתקרב דווקא אצלו מתוכה, כי שם זה המקום הכי נוח בשבילך והכי טוב בשבילך ודווקא משם אתה יכול להגיע אליו יתברך. כי שם הוא התעלמות אלקותו יתברך. כידוע הסיפור עם הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוז זי"ע כשהיה ילד שיחק מחבואים בביתו של זקינו הבעש"ט הק', ואחרי זמן מה התחיל לבכות, שאל אותו זקינו הק' למה אתה בוכה, ענה רבי ברוך אני כבר מתחבא מעל חצי שעה ואף אחד לא מחפש אותי כלל, התחיל הבעש"ט הק' ג"כ לבכות עמו ביחד ואמר לו: הקב"ה ג"כ כבר מתחבא כמה אלפי שנים ואף אחד לא מחפש אותו כלל.

אדם צריך לחיות את הסכנה שבשנייה אחד הוא יכול לשנות כיוון

וזהו בכל מידה ומידה שהוא מודד לך הוי מודה לו במאוד מאוד וכו', כמאמר הבעל שם טוב נבג"מ ובקשתם משם את ד' אלוקיך – משם דייקא, מבחינה שאתה שם. איפה שאתה נמצא שם דווקא אפשר למצוא את הקב"ה, אפילו שאתה נמצא במקום של חסר אוניס שם יש לך עבודה לעבוד אותו. העיקר לחיות עם הסכנה כל הזמן, אבל שהוא נמצא כל הזמן ואני קרבת אלוקים לי טוב, אבל יש סכנה כי בשנייה אחד אדם עלול לשנות כיוון וללכת למקום אחר לגמרי, כי ברגע שאדם נמצא בהיכל המלך והוא מתחיל לקחת ולעשות דברים שלא צריך אז לא רק שלא יתקרב אלא עוד ירחיקו אותו משם.

כל אחד יש לו נקודה שהוא צריך לגאול משם

וזה העניין של הגלות עד עצם היום הזה, וכמו שאמר הבעש"ט הק' שכל אחד יש לו נקודה שהוא צריך לגאול ולהגיע משם להקב"ה, וברגע שלא מכירים את הקב"ה בנקודה שלך אומר הרמב"ם כל זמן שיש עדיין אחרוני אנשים שעוד לא יצאו ממצרים לא יכול להיות עדיין הגאולה.

שיעור ג'

יום ב' כד' אב

אדם צריך להגיע למידת השתוות

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ומקנה רב). דברנו שאדם צריך את האמונה שהקב"ה ברא את העולם להיטיב לברואיו, וכל מה שקורה כאן זה לטובה. לכאורה אני לא מבין זאת, אבל זה שייך לאמונה ולא להבנה כלל, ולא רק זאת אלא הקב"ה מודד לו מה הכי טוב בשבילו, ועל ידי זה אדם יכול להגיע למידת השתוות, ומידת השתוות הוא מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, ואם חסר לו או שיש לו תמיד הוא יראה את הטוב שבדבר, אם הולך לו טוב הוא לא ייקח זאת לעצמו, ואפילו שלא הולך כמו שהיה רוצה שוב הקב"ה עושה זה הכי טוב בשבילו, והעיקר להיות בהכנעה כל הזמן אבל זה סוג הבנה. ואפילו שכרגע אדם לא נמצא במצב של הבנה אזי צריכים לעשות ואהבת את ד' אלוקיך, ואפילו שאני לא מבין תמשיך הלאה לאהוב אותו, כי מה שהוא עושה זה אמת והוא מודד זאת לכל אחד לפי המצב שלו, העיקר שהקב"ה צריך מהאדם את האימון שיאמינו בו, וזה נקרא ואהבת את ד' אלוקיך.

העיקר להמליך את הקב"ה איפה שאתה נמצא

הבעש"ט הק' אמר הלואי שנאהב את הצדיק הכי גדול בעולם כמו שהקב"ה אוהב את הרשע הכי גרוע בעולם. ולא משנה איפה הוא נמצא ומי הוא בכלל ברגע שהוא קולט את המסר של שובו בנים שובבים וכל מה שהקב"ה עושה הוא הכי טוב בשבילו ולא משנה איפה הוא נמצא, והעיקר להמליך את הקב"ה איפה שאתה נמצא גם שם ידך תנחני, ובשביל זה הוא ברא את העולם כי כל פעל ד' למענהו, והקב"ה עשה כל דבר כדי שיתרבה כבודו, ואז במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בו, מבטן שאול שועתי אליך גם שם ידך תנחני.

אדם שחי עם הקב"ה משפיע לאחרים ויכול לעזור להם

ועל ידי שאדם חי ככה אז הוא משפיע זאת לאחרים והוא יכול לעזור לאחרים, וברגע שאדם חי ככה אזי משם יתפרדו כל פועלי און ואז אין לקליפה שום אחיזה כלל, כל הקליפה הוא אחד שחי באשמות וחי בייאוש וחי בעצבות וזה גאוה שאדם חושב אני יראה לך מי אני בכלל, וברגע שאני מקבל את כל אחד כמו שהוא בזה אני עוזר לו לקבל את עצמו כמו שהוא.

אין מציאות אדם שיש לו מציאות חיות עצמיות

דהיינו אפילו דברים שזה לא מסתדר לך אין מציאות שיש לו חיות עצמיות אלא יש לו חיות מאת הקב"ה, וברגע שאדם חושב ככה אז משם יתפרדו כל פועלי און ואז דברים משתנים לגמרי, הסיבות משתנות אדם משתנה וכל הסביבה שלו משתנה, וזה נקרא מידת השתוות. אבל אדם בהתחלה צריך להיכנס למדריגה גדולה מאוד, וכמו שאומרים אפילו שאין משקה צריכים לדבר ממשקה, תמיד צריכים לדבר מושגים ולאן צריכים לחתור כאן.

צריכים לדעת שהקב"ה נותן לך את זה ואת הכוח לעבור את זה

וכמו שדרשו חכמי המשנה ז"ל ואהבת את ד' וגו' בכל מאודך, בכל לבבך אומר רש"י שזה בשני יצהרך. דבר אחר שלא יהא לבך חלוק על המקום. בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך. ובכל מאודך אפילו נוטל את ממונך. דבר אחר בכל מדה ומדה שמודד לך הוי מודה לו במאוד מאוד. לכאורה מה רש"י מוסיף כאן בדבר אחר, אלא אדם צריך לתת פעמיים הכנעה, דבר ראשון שהקב"ה נותן לך את זה ודבר שני שהוא נותן לך כוח לעבור את זה, ועושה זאת כדי למנף אותך למקום עוד יותר גבוה, הוא נותן לך את זה כדי למנף אותך וגם הוא נותן לך את זה לפי הכוח שלך ומודד אותך לפני זה אם אתה יכול לעמוד בזה.

במוחין אין הגבלה ובמידות יש הגבלה

כתוב שהקב"ה ברא את העולם עם מידות, דהיינו בהתחלה היה מוחין ואח"כ יש את המידות, מוחין זה דבר רחב מאוד אדם יכול לחשוב ולטייל בכל העולם כולו כבר היית וכבר חזרת וכבר ראית, אבל למעשה הקב"ה מודד לך את זה והוא לא נותן לך משהו אם אתה לא יכול לעשות אותו, לשאת את זה נקרא שזה לא יכול לקרב אותך להקב"ה, הייאוש מתחיל כי אדם יודע שבמוחין הוא יכול הוא יכול לחשוב על מה שהוא רוצה והוא יכול לראות כל דבר והוא יכול לכתוב כל דבר, אבל למעשה הקב"ה לא ייתן לך לעשות אם אתה לא יכול לעמוד בזה כלל, ואם הוא כן נתן לך אותו אזי הוא נותן לך גם את הכוח לעמוד שם בשביל שגם ידך תנחני ובשביל מבטן שאול שועתי אליך, וברגע שאדם חי ככה הוא לא נשבר כשזה מופיע לו הדברים הללו שלא היה רוצה שזה יגיע, או שהוא רוצה והקב"ה לא רוצה שתהיה שם, וברגע שאדם חי ככה הוא שומע את הסיבות ומקיים מצות ואהבת.

הקב"ה שומר שלא יישרף קיסם אחד מיותר

שנוע, כי לכך נקרא המדות בלשון מדות, שהוא לשון של מדידה דהיינו הקב"ה עומד ומודד אותך בדיוק בשבילך, וכמו שאמרנו שהרה"ק מקאברין זי"ע עמד פעם ליד אש גדולה והתבונן איך שמכבה אש מכבים את האש הגדולה. ושאלו אותו למה אתה עומד שם ועל מה אתה מסתכל, וענה שאני עומד ורואה איך שעומדים מלאכים שרפים ושומרים שלא יישרף אפילו קיסם אחד מיותר. דהיינו מה שאדם יכול הוא לטובתו.

הקב"ה לא ייתן לך משהו שאתה לא יכול לשאת אותו

שהוא יתברך מצמצם את עצמו, בחכמה בגבורה ובעושר, ומודד אלקותו יתברך כביכול אל העולם בכלל, וכאן החידוש של הבעש"ט הק' שיש גם השגחה פרטית ממש, או בפרט אל האדם כפי שכלו וטבעו, הקב"ה לא ייתן לך משהו אם אין לך את השכל להבין זאת, והוא לא ייתן לך משהו אם הטבע שלך לא יכול לשאת אותו כלל, ואם הוא כן נתן לך זאת אזי סימן שיש לך גם השכל וגם הטבע לזה, המושג לו יתברך רק הוא יכול להשיג זאת, אנחנו לא יכולים להשיג מה שהוא משיג, כי הקב"ה אינו גוף ואינו משיגי גוף, אבל אנחנו צריכים להאמין שזה הדרך שצריך ונקל לו כך.

תכלית הידיעה הוא לדעת שאני מוגבל ולא יודע

לפעמים יש לאדם ספק האם זה לטובה או לא, אבל ככה זה הדרך כי עמלק זה ספק והוא מכניס לנו ספיקות בכל דבר, כי בכל דבר יש לנו טוב ורע זה לעומת זה עשה אלוקים, וזה

שיש לאדם משיכה לרע הוא כי זה לעומת זה עשה אלוקים וגם תענוג תמידי אינו תענוג או שכר ועונש או בחירה, והעיקר בכל זה להפעיל את הדעת, דעת לא נקרא להבין אלא להתחבר להקב"ה בכל דבר, כי תכלית הידיעה שהקב"ה נותן לך הוא להפעיל את הדעת ולדעת שזה מוגבל ואני יכול להחליט דבר אחד שהוא נותן לנו את זה ונותן לי את הכוח לעבור את זה והוא רוצה למנף אותי למקום שלא הייתי יכול להגיע בלי זה, וברגע שאדם לוקח כזה דעת ואמונה אז משם יתפרדו כל פועלי און.

ברגע שאין דעת הולכים אחרי הרע מיד

וברגע שאין לאדם את הדעת הזה אז הרע ימשוך אותו מיד לכיוון שלו, ובלי דעת והתבוננות ואמונה אין שום סיבה למה שלא יגיע לרע. משהו שאל אותי אולי צריכים להפסיק ללמוד תורה, כי כבר אמרנו אתמול שגם בתורה יש סם חיים וסם מוות אי"כ אולי יותר טוב שלא נתחיל כלל, אבל עניתי לו אולי תפסיק לעבור במעבר חצייה כי היום רוב התאונות של הולכי רגל זה במעבר חצייה. ואז הוא שואל אותי בחזרה אי"כ מה אני כן צריך לעשות, אלא אדם צריך למנף את התורה כי הם חיינו ואורך ימינו, כי לא שלחו אותנו רק להתגונן בפני עצמינו, אלא שלחו אותנו לכאן כדי להתקרב אליו יתברך ולהעלות את החומר לצורה, שלחו אותנו לכאן כדי יכירו וידעו כל יושבי תבל, שלחו אותנו לכאן לראות שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, מי ברא את הגשמיות הזה.

צריכים להפעיל את הדעת ולדעת מה נכון לעשות

על ידי התורה אדם יכול להגיע להקב"ה ולהתקרב אליו יתברך, אבל צריכים לדעת איך להשתמש עם זה, אדם יכול לקחת תרופה כדי להתרפאות והוא יכול למות מזה ג"כ, והעיקר להפעיל את הדעת ולדעת מה נכון לעשות. ר' אשר אמר אדם שעושה שטויות הסיבה לכך הוא כי הקב"ה לקח לו לאותו דקה את הדעת שלו. **ומודד אלקותו יתברך כביכול אל העולם בכלל**, הקב"ה נותן לכל אחד את הכוחות שלו ולכל עם ועם את הכוחות שלו, ואפשר לראות את זה שאין מדינה אחד שדומה לשני כל אחד עם הכוחות שלו, וכאן בארץ ישראל שיש כאן עשר קדושות אז כל מקום וכל עיר הוא משהו אחר לגמרי ואין אחד שדומה לשני.

כל אחד מקבל באופן פרטי את הכוחות לעבוד את הקב"ה

או בפרט אל האדם כפי שכלו וטבעו, המושג לו יתברך כל אחד מקבל באופן פרטי את הכוחות להכיר את הקב"ה שצריך ונקל לו. ואדם שחי ככה אז נקל לו להגיע להקב"ה. **וכל מה שבא על האדם, הכל הוא לטובתו**, לכאורה הרי אני לא רואה איזה טובה יש לי כאן, אלא זה עצמו שהקב"ה מלך מלכי המלכים מתעסק איתך באופן אישי, ואלוקי נשמה שנתתי בי טהורה היא אתה בראתה אתה יצרתה אתה נפחתה בי ואתה משמרה בקרבי, והקב"ה עושה לי כל צרכי וזוקף כפופים, זה עצמו מביא את אהבה הכי גדולה להקב"ה, **שאין לך טובה גדולה מזו, שהוא יתברך מצמצם אליו ולא רק שהוא נותן לך אלא הוא הולך איתך לכל מקום בעולם, בכל מה שיותר נקל לו** מה שהכי נקל לך ומה שהכי נוח לך ומה שהכי מתאים לך **לדבק את עצמו אליו יתברך.** וזה עצמו בחינת הטוב שבו.

ברגע שהעיניו מגיע מהקב"ה זה הכי טוב לי

ר' אשר אמר טוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיך, ברגע שאני יודע שאתה נותן לי את העיניו זה עצמו עושה לי טוב מאוד. וזה למען אלמד חוקיך כי אתה עוזר לי להגיע אליך, בלי להבין

ובלי להשיג רק עם אמונה לבד שזה אתה אני רגוע. ילד שנוסע עם אימו בכל העולם, ושואלים אותו האם הייתי בלונדון בארה"ב ובעוד מקומות, עונה הילד אני לא יודע תמיד הלכתי והייתי בחיק אימו. אומרים שהיה אחד שהלך בדרך ותמיד ראה עוד פסיעות לידו, אבל ברגע הקשה פתאום ראה שהשני נעלם, והוא אמר להקב"ה אני יודע שזה היה אתה והלכת איתי כל הזמן אבל למה ברגעים קשים נעלמת, ענה הקב"ה כי אז הרמתי אותך על הכתפיים שלי. דהיינו אז הייתי צריך לעשות משהו מעל הטבע כדי להיות איתך.

אדם צריך להחליט מה הוא רוצה מהתפילה

וברגע שאדם חושב ככה אז הוא מגיע לאהבת את ד' אלוקיך. ובשביל זה שלחו אותנו לכאן לעולם הזה. וזה נקרא לאהוב את הקב"ה בכל מאודך. ולא משנה באיזה מצב אנחנו נמצאים הן בטוב והן ח"ו ברע אדם צריך לאהוב את הקב"ה תמיד כל הזמן. **וזהו ואהבת את ד' וגו' בכל מאודך, בכל מדה ומדה שמודד את עצמו לך**, עוד לפני שאתה בכלל מתחיל את היום הקב"ה כבר מדד לך את כל היום עד הסוף, וזה הנקודה למה אדם צריך להתפלל, כי אז אדם מקבל את החיבור לאין סוף ונמצא עם הקב"ה כל הזמן. אבל השאלה מה אתה רוצה, העיקר שאדם ירצה לקבל מהתפילה משהו, אבל אדם שלא רוצה לקבל מהתפילה שום דבר ורוצה רק כוחי ועוצם ידי, אז נכנס לשם רק כדי לשמוע מה חדש ומה קרה ומה היה, וזה בשבילו מפגש חברים וזה גם טוב.

אדם צריך להיות עסוק בתפילה רק עם הקב"ה

אבל להגיע לכוח אדיר שיש שם ולמנף את האוצרות הגדול אז תחפשנה כמטמונים כזהב תחפשנה, אדם שמחפש עכשיו כסף וזהב אין לו זמן לאף אחד ולא נותן לאף אחד שיפריע לו, אותו דבר אדם שנכנס לתפילה הוא צריך לדעת מה הוא מחפש שם ולהיות עסוק רק עם הקב"ה לבד. אדם צריך לדעת שהקב"ה מדד את עצמו בשבילך מיוחד, וזה **הוי מודה לו במאוד מאוד**. דהיינו דבר ראשון שהוא נתן לך אותו ודבר שני שהוא נותן לך את הכוח לעמוד שם, **כי בוודאי הכל לטובתך כאמור**. וכמו שאמרנו כל פעל ד' למענהו, הקב"ה נותן לך את הכוח ואת המוח לך ולכל הסביבה ולכל מקום שאתה רק נמצא, ואם אתה שם זה הכי טוב שיכול להיות בשבילך.

לא משנה באיזה מצב תמיד צריכים ללכת עם הקב"ה

וא"כ, ברגע שאדם חי שכל דבר הקב"ה עושה, והקב"ה מדד לך מה טוב בשבילך, ויודה להשי"ת ויאהבנו על כל מדה ומדה שמודד עמו, אז **יכול לבוא למידת ההשתוות על ידי זה**, ולא משנה באיזה מצב אתה נמצא תמיד צריכים ללכת עם הקב"ה. **שהוא מדריגה גדולה. אך העיקר הוא, האמונה הגמורה באמת גמור על זה**.

עבודת האדם הוא להגיע למידת השתוות

איתא בצוואת הריב"ש: **שויתי ד' לנגדי תמיד, שויתי לשון השתוות, בכל דבר המאורע הכל שווה אצלו, בין בענין שמשבחים בני אדם אותו, או מבזין אותו, ר' אשר עבר הרבה ביזיונות בחיים**. פעם אחד כשקרה כזה דבר שאלו אותו למה הרב לא הולך למחות על זה, ענה ר' אשר מה אני יעשה הרי זה אמת לאמיתו. אפילו שלא עשיתי זאת בפועל אבל בכוח יכולתי לעשותו, **וכן בכל שאר דברים**.

וכן במאכלים צריך להיות מידת השתוות

וכן בכל המאכלות, זה כן הגיע בזמן או שלא היום זה טוב מחר זה שרוף או לפעמים אין מספיק אוכל כלל, **בין שאוכל מעדנים, בין שאוכל שאר דברים**, אני זוכר אצל מוח"ז **מביאלה זצ"ל** ששבת אחד הקומפוט היה מקולקל, אבל הוא אכל מזה כאילו שזה טוב, ואחרי כל סעודה אמר בבית שזה היה מאוד טעים. ולמעשה רק ביום ראשון שמו לב שזה לא היה טוב. וכן ראיתי אצל ר' אשר שהיה לפניו תמיד קערה עם פירות רקובים, וכל מי שנכנס היה מכבד אותו לאכול והיה אומר שזה טעים ומתוק. אבל זה נקרא מידת השתוות.

אין דבר בעולם שהוא כולו טוב

הכל ישוה בעינינו. כיון שהוסר היצר הרע ממנו מכל וכל. בכל דבר אפשר להסתכל על זה בנקודה טובה או רעה, אין דבר בעולם שהוא כולו טוב רק הקב"ה הוא כולו טוב, ואין דבר בעולם שהוא כולו רע, אלא בכל דבר מעורב בו טוב ורע, ואם זה חי וקיים חייב להיות שם נקודה טובה, וכמו שהנשמה לא יכול בלי גוף והוא משמש ככיסא לנשמה אותו דבר הרע הוא כיסא לטוב, וברגע שחיים שזה רק מרכבה אז גם הרע נהפך לטוב.

איפה שהבעל הבית לוקח אותי אני נוסע

וכל דבר שאירע יאמר, הלא זה הוא מאתו ית', ואם הקב"ה הביא זאת זה הכי טוב בשבילי, **ואם בעיניו הגון וכו' וכל כוונתו לשם שמים, אבל מצד עצמו אין חילוק,** וזה נקרא מרכבה איפה שהבעל הבית לוקח אותי אני נוסע ביחד. **וזה מדרגה גדולה מאוד. וכל האדם צריך לעבוד השי"ת בכל כוחו,** ואם אתה לא יכול לעמוד שם הקב"ה לא היה מביא לך זאת, ואם הוא נתן לך זאת סימן שזה כוחו, **שהכל הוא צורך,** וכל מה שעובר עליך הוא צורך, **מפני שהשי"ת רוצה שיעבדו אותו בכל האופנים.**

הקב"ה רוצה שגם שם ידך תנחני

לכאורה למה אנחנו צריכים את כל הכאב ראש הזה, תן לנו לעבוד את הקב"ה בשקט ובנחת, תן לנו לנסוע לטיולים ושיהיה אוכל בזמן ושהכל ידפוק כמו שעון שוויצרי. אבל הקב"ה רוצה שגם שם ידך תנחני, וגם בתוהו ובוהו נכון שזה חושך בשבילך אבל ויאמר יהודי חייב לומר יהי אור, וברגע שאדם שומע שזה אלוקים שזה מי אלה וברגע שאדם שואל שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה ואדם ששומע שם מי שזה חמישים שערי בינה שזה ביטול הכנעה ושפלות ואמונה, בזה אנחנו מקיימים את תכלית בריאת העולם.

הקב"ה רוצה שיעבדוהו בכל האופנים

והכוונה, כי לפעמים אדם הולך ומדבר עם בני אדם, ואז אינו יכול ללמוד, וצריך להיות דבוק בהשי"ת, וליחד יחודים, ולמעשה מפריעים לו כל הזמן. וכן כשהאדם הולך בדרך, ואינו יכול להתפלל וללמוד כדרכו, וצריך לעבוד איתו באופנים אחרים, אל יצער את עצמו בזה, אסור להיות עצבני ואסור להיכנס לייאוש, כי השי"ת רוצה שיעבדוהו בכל האופנים, כידוע הבעש"ט הק' רצה לנסוע לארץ ישראל, ובדרך איבד את כל המוחין שלו, ולמעשה עבד הקב"ה אז רק באל"ף ביי"ת. הקב"ה רוצה שנעבוד אותו בכל האופנים, ר' אשר אמר לך דומיה תהילה, לפעמים השבח הכי גדול להקב"ה זה דומיה, זה עצמו שאתה שותק ומסכים אפילו שזה לא הולך בדיוק כמו שאתה הייתי רוצה שיהיה.

המדד אם אתה הולך עם הקב"ה או לא, הוא בשעת לחץ

כ"ק אמו"ר זצ"ל היה אומר שנבוכדנאצר עשה תהילים בדיוק כמו זה של דוד המלך ע"ה, ואז הגיע מלאך וסטרו על פיו ואז הפסיק לחבר הלאה וסגר אותו. אלא ההסבר הוא מתי שנוח לך ואז לשבת ולהגיד ב"ה ולחבר ספר תהילים זה כלום וזה רק מס שפתיים, ואיך אפשר למדוד אותך האם אתה הולך עם הקב"ה או לא, זה רק בשעת לחץ או כשאתה פוגש אנשים שהם לא מסתדרים איתך אז אפשר למדוד אותך האם אתה חי עם הקב"ה או לא. והעיקר למנף להקב"ה כל מצב אפילו מצבים קשים ג"כ.

העיקר ללכת עם הקב"ה עד הסוף

כי השי"ת רוצה שיעבדוהו בכל האופנים, פעמים באופן זה ופעמים באופן זה, לכך הזדמן לפניו לילך לדרך, או לדבר עם בני אדם, בכדי לעבוד אותו באופן הזה. הכל הקב"ה עושה בשבילך מיוחד. כלל גדול, גול על ד' מעשיך ויכונו מחשבותיך, שכל דבר שיזדמן יחשוב שהוא מאתו ית', ויראה שיבקש מהש"י. וצריכים לבקש מזמור לדוד ד' רועי לא אחסר, שאני לא יפספס שהקב"ה אתה הרועי ולא אחסר.

העיקר לא לשכוח את הקב"ה אפילו לשנייה אחד

שיזמין לו תמיד מה שהשי"ת יודע שהוא לטובתו, והעיקר לא לשכוח לשנייה אחד שיש הקב"ה בעולם, וכמו הרועה שהצאן לא יכולים לדאוג לעצמם וסומכים לגמרי על הרועה, אותו דבר צריכים לסמוך לגמרי על הקב"ה. ולא מה שנראה לבני אדם ע"פ שכלו, כי אפשר מה שבעינינו טוב הוא רע לו, אתה חושב שזה טוב אבל בעצם זה רע לך, רק ישליך הכל כל עניינו וצרכיו עליו יתברך.

אדם שחושב על עצמו הקב"ה דופק לו בגב

איתא בפרי הארץ (מכתב כב'). תשובה כללית לידידי נפשי, בעסק התורה והעבודה אשר רבים צועקים על המחשבות זרות ואי אפשר ללמוד בגלל זה, ולא רק מפריעים חיצוניים אלא שהם מפריעים פנימיים. העיקר הוא לדעת שהקב"ה שלח את זה כי אתה חשבת שאתה גדול ומספיק חזק אז הקב"ה מגרד לך בגב ופתאום נכנס לך מחשבה, ואז אדם אומר לעצמו מה קורה כאן מאיפה זה נכנס לי לכאן באמצע התפילה, אלא הקב"ה רוצה לעשות לך קטן והוא רוצה שתחיה אותו ביחד ואז גם תהיה שמח אתו, וברגע שזה גדלות אין שם שמחה כלל, והתהוות הסיבה הוא הגדלות שבהם שאינם שמחים בעבודתם, ולא די להם אפילו מה שיש לך זה לא מספיק לך אלא כי אם גדולות ונפלאות מהם, הייתי רוצה יותר מהשני.

אפילו נגד הזבוב הקטן אדם לא יכול

אבל האמת בוא ונראה אם אתה יכול, כי נגד הזבוב הקטן אתה לא יכול כי יצר הרע דומה לזבוב ואיתו אתה לא מסתדר ובמה אתה גדול כלל, אם ד' לא ישמור עיר שווא שקד שומר, יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, הקב"ה עוזר לך בזה שיש לך יצר הרע גדול כדי שתראה שאתה חייב עזר אלוהי.

מה ששמחה עושה אף מצוה לא עושה

כי הנה כלל גדול בתורה להיות שמח בחלקו לא רק בגשמיות אלא גם ברוחניות גם בעסק התורה ועבודה אם מעט ואם הרבה ויהנה ממנו. צדיקים היו אומרים ששמחה זה לא מצוה ועצבות זה לא עבירה, אבל מה ששמחה יכול לעשות אף מצוה אינו יכול לעשות ומה שעצבות יכול לעשות אף עבירה אינו יכול לעשות. כל שמחה אפילו שטות ואפילו שזה לא אמת ורק דמיון נוגע לקדושה כי זה אמת לאמיתו, כל עצבות אפילו שזה אמת וישות ואתה צודק אבל זה נוגע בסטרא אחרא. עבודת האדם לראות בכל דבר את קשר בורא, ואפילו שאני לא מבין שום דבר על ידי אמונה אפשר להגיע לזה.

אדם שאינו שמח בעבודתו הקב"ה שולח לו מחשבות זרות

משא"כ אם אינו נהנה ושמח והנפש רוצה להנות מתאוה תאוה, אם הקב"ה רואה שאדם רוצה תאוות אז מיד הוא ישלח לו תאוות, ואז הוא מרגיש שפתאום מתעורר אצלו תאוות, וכן המחשבות זרות שיש לאדם כל הזמן, הוא מפני שאינו שמח בעבודתו, ואינו רוצה בשמחה של מצוה, אז ורוצה בגדולות ונפלאות ממנו דוחים אותו למחשבת חוץ. כמו אדם שנכנס למקום שלא ראוי אזי מיד זורקים אותו החוצה, אותו דבר עם מחשבות שיש לאדם, שכל מחשבה ומחשבה היכל ד' המה, אי אפשר להיכנס להיכל המלך רק אם מקבלים רשות ממנו, ואם נכנסים פעם אחד איפה שאסור יותר אתה לא יכול להיכנס לכאן כלל, וכבר יופיע על המסכים שאתה לא יכול להיכנס כלל לבית המלך ולא רק איפה שאסור להיכנס, ומי שרוצה לכנוס במקום שאינו ראוי דוחין אותו לחוץ.

אדם שחיו עם הקב"ה זה מביא לו שמחה

הנה אהובי הלא ידע אינש בנפשיה אדם יודע טוב ומצוין למה יחפצו בגדולות, ובמה זכה בהם, ולמה זה מגיע לו כלל, ואפילו שיש לך בארגז שלך מאמר חז"ל ודאי מהראוי לומר מתי אגיע למעשה אבותי, נכון צריכים השתוקקות לזה ומוטיבציה לזה ותפילה אפ"ה יהיה שמח מאוד בעסק עבודתו של עכשיו, תמיד תחיה עם מה שהקב"ה נותן לך עכשיו, וברגע שהקב"ה רואה שאתה חי אחד אתו ואתה לא לוקח לעצמך שום דבר, וברגע שאדם יודע שמה שיש לו הוא לא שלו אלא של הקב"ה, והקב"ה מודד את זה ברגע שהמצוי הוא לא כפי הרצוי ואז אתה חי שלית אתר פנוי מיניה, זה מביא לאדם שמחה כי אז הוא חי כגמל עלי אמו, ובשמחה של מצוה זו יזכה לגדולה ממנה.

כל רעבון הוא סיבה להגיע להקב"ה

הקב"ה נותן לאדם כל מיני דברים והכל בשביל סיבה, מנקה שעובד בבית המלך ברגע שגומר לנקות את הסלון אומרים לו תיכנס לבית הכיסא לנקות, ואפילו שהוא לא רוצה לא שואלים אותו, אותו דבר רעבים גם צמאים אבל העיקר הוא נפשם בהם תתעטף, כל רעבון הוא סיבה להגיע להקב"ה והכל תפקיד למלא רצונו יתברך, כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה הקב"ה מנהל כאן את העולם אבל השאלה האם אתה מחליט או שהוא מחליט.

אדם עריך להיות עבד ד' ולא עבד לעבדים

אדם חושב שהוא או הכל או כלום, אבל המציאות הוא שאין כזה דבר אלא הוא הכל ואתה כלום, והוא יתן לי כמה שהוא יבין שדרכו אני עדיין יראה שזה הקב"ה, וברגע שאני מפסיק

לראות הוא יפסיק לתת לי כלום, אבל יש כאלו שיגיגו אתה לא רוצה לתת לי אז לא, אבל העסק לא עובד ככה, אדם הוא מצד אחד עבד ד' שהוא צריך לעשות כל דבר להקב"ה בלי שאלות, ומצד שני הוא בן המלך והוא צריך לדעת ולהאמין שכל דבר זה לטובתו, ואת הכוח לראות את הטוב בכל דבר זה יש רק ליהודים גוי לא רואה את הטוב שבדבר.

על ידי שמחה של מצוה זוכים לכל דבר

ובשמחה של מצוה זו יזכה לגדולה ממנה. האר"י הק' אמר שהוא זכה לכל המדרגות שלו על ידי שמחה של מצוה. ואם יאמר הי תורה והי מצוה שאין לו כלום. זה אינו, והלא פושעי ישראל מלאים מצוות כרמון, ועכ"ז קוראים להם פושעי ישראל, למה, כי הם לוקחים זאת לעצמם ואז אינם שמחים, וכמה שיש לו הוא רוצה עוד והוא תמיד בקנאה תאוה וכבוד, אבל אינו שמח ונהנה ממנו.

מרוויחים שיחוש מעשהו

משא"כ כשישמח במעשיו יהי כבוד ד' לעולם, ברגע שאדם שמח בכל דבר שנותנים לו, וזה לא משנה האם זה טוב או לא, ולא משנה האם זה בדיוק כמו שהיה רוצה שיהיה או לא, יש כאלו שאומרים אם אתה לא רוצה לעזור לי אל תכוון אלי, אבל העיקר כשזה לא הולך לך אז הקב"ה רוצה שתמנף את זה להקב"ה ולדעת שלית אתר פנוי מיניה. והנה יש לאלוקא מלין בעסק זה, תורה וחכמה עד אין חקר, אבל כללא דמילתא האמונה, ומה האדם מרוויח מכל זה, והמאמין יחוש מעשהו. אדם מרוויח שמעתה כבר לא יהיה לו כ"כ כבוד כל דבר, אדם קם בבוקר ויש לו לפעמים כבודות על מה שהוא צריך לעשות ולא רוצה לעשות את זה ולפעמים אדם חושב או וי מה מחכה לי באותו יום, וברגע שאדם חי שזה הקב"ה והוא ממנף אותי, ודווקא בתוהו ובוהו שם ויאמר אלוקים יהי אור, העיקר שיגיד אלוקים שזה מי ברא אלה, ואז יהיה אור ויחוש מעשהו, ומאז הוא יהיה יותר קליל.

נאמן נקרא שהוא עובד בשביל אינטרס של המעביד ולא של עצמו

אדם חושב בזה שיש לו כסף בבנק בזה הוא שמת, אבל האמת הוא שאדם צריך לדעת שהוא כאן בשביל הקב"ה וברגע שאדם לוקח משהו לעצמו מיד ירד מהדרך, היה עובד שהיה לו בחנות שתי שקיות אחד בשביל הזבל והשני הוריד לעצמו קצת מכל דבר, ולא צריכים להגיד שאחרי זמן מה הוא עזב את המקום שם, דהיינו אנחנו לא לוקחים שום דבר לעצמינו אנחנו רק בשביל הקב"ה. הקב"ה ברא את העולם והוא רוצה למנף אותך עם מיליארדים, ברגע שאדם מקבל עובד ואתה רואה שהוא נאמן מיד אתה שומר עליו, נאמן נקרא שהוא עובד בשביל אינטרס של המעביד ולא של עצמו, אנחנו עובדי ד' עבדי הם ולא עבדים לעבדים, אדם שעובד בשביל הכסף הוא עבד לעבד, ואם אתה נאמן להקב"ה אז הוא ייתן לך הרבה יותר מזה.

שיעור ד'

יום ג' כה' אב

כשחיים פנימיות אזי יש לנו הגאולה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ומקנה רב). אדם צריך להעלות על המודעות שלו שאנחנו נמצאים בצמצום ושם יש טוב ורע, אין כזה דבר כולו טוב או כולו רע בכל דבר יש עירוב טוב ורע ביחד, רק השאלה על מה אנחנו מתמקדים וזה הגאולה, קרבה אל נפשי גאלה, הגאולה יכול להיות רק בפנימיות כי שם תמיד רואים רק את הטוב ובחיצוניות שם רואים רק את הרע ולא את הטוב, חיצוניות נקרא בהבנה שלך ואפילו שאתה רואה טוב לא חייב להיות שזה אמת, כי החיצוניות מודד לעצמו מה טוב לו ומה רע לו, יכול להיות שזה טוב לך ורע לו ויכול להיות שזה רע לך וטוב לו, אבל בפנימיות שם זה כולו אמת, אמת ושקר לא משתנים אף פעם, משא"כ טוב ורע משתנה לפי כל אחד מה שהוא אז, מה שטוב לי היום זה רע בשבילי מחר, ומה שרע בשבילי היום טוב לי מחר, אמת היום זה אמת ומחר יהיה כן ותמיד יהיה אותו דבר. שקר תמיד היה שקר ותמיד יהיה שקר וזה שקר תמיד.

הרע יכול להרחיק אותך מהקב"ה

א"כ עבודת האדם הוא לדעת שאין רע או טוב, אלא תלוי בהסתכלות שלך על כל דבר, אדם שחי חיצוניות אז הוא עסוק בטוב ורע, אבל האמת כי מאתו לא תצא הרעות ואצל הקב"ה יש רק אמת ושקר אין שם טוב ורע, אדם צריך לדעת שבכל דבר יש שם אמת ושקר טוב ורע ועבודה שלנו הוא קרבה אל נפשי גאלה, אדם צריך לדעת שהרע יכול להרחיק אותו מהקב"ה, הח"ח אמר שהעולם הוא כמו סולם או שהוא יורד בו או שהוא עולה בו, כל פעולה שאתה עושה יש לך בחירה האם לראות בו טוב או רע, אדם שחי חיצוניות אז מאיליו נמשך אל החיצוניים ועבודת האדם הוא לראות את הטוב בכל דבר וזה ע"י שאני חי עם הפנימיות בכל דבר.

גם בתורה יש סם מוות

ולא רק בעולם הזה זה ככה, אלא גם בתורה זה כן, זכה נעשה לו סם חיים לא זכה נעשה לו סם המוות, ואפילו שהתורה הוא הקב"ה בעצמו, אבל כדי שיהא קיום העולם עשה צמצום אחרי צמצום וממילא ברא ג"כ את הרע וממילא יכול להיות לך סם המוות, ואז או שאדם מעלה את העולם הזה אתו ביחד או שהוא יורד עוד יותר למטה עם העולם הזה, אדם שחי חיצוניות זה מוריד אותך עוד יותר למטה, או שאתה חי פנימיות ואז משם יתפרדו כל פועלי און, ואז לא רק שזה מעלה אותך אלא החומרי שלך נהיה הרבה יותר רוחני, דהיינו שגם החומרי כבר מסכים להיות עם הקב"ה, דהיינו המלאך הרע יענה בעל כרחך אמן, דהיינו עיקר עבודה שלנו הוא לא רק להעלות אותנו אלא להעלות את כל החומרי אליו יתברך.

אדם שמכניע את היצר כאן מכניע אותו גם למעלה

ומה אדם מרוויח מזה, אלא ברגע שאדם מכניע את היצר כאן למטה מכניע אותם גם שם, כי גם למעלה יש אמת ושקר טוב ורע ובזה השקר נכנע לאמת ומלאך הרע יהיה חייב לענות אמן בעל כרחו, ואז על ידי יהיה לאדם הרבה השפעות טובות. אבל אדם צריך לדעת אפילו שיש לו רע הקב"ה מודד לך בדיוק כמה יהיה לך, והוא לא נותן לך יותר מהטוב שיש לך, והבחירה

של האדם הוא לחיות עם הפנימיות שזה האור, ואז מעט מן האור אפילו שזה מעט דוחה הרבה מן החושך אפילו שהחושך הוא כזה רעשן ועשה מעצמו עסק גדול מאוד.

התפקיד של השפחה הוא לשרת הגברתה

או שאתה הולך עם החושך ואז אתה בבעיה כי אז יהיה חושך עם חושך, כי גם החפץ שאתה מתעסק בו הוא חושך, וגם התורה נכון שזה אור אבל יש בו קצת חושך ג"כ, וגם אדם בעצמו יש לו חלק טוב ורע, הטוב הולך לטוב והרע להרע, וברגע שאדם חי בכל דבר עם הפנימיות אז הוא מיד נמשך לפנימיות בכל דבר, ואז הוא הופך את הרע לטוב ואת הסם המוות לחיים, וברגע שהוא חי רק חיצונית אז הוא מגביר את החיצונית בכל דבר ואז לא רק שהרע לא נהיה טוב אלא הטוב נהיה רע והרע כובש אותו לגמרי, התפקיד של שפחה זה לשרת את הגברתה, וברגע שהשפחה נהיה גברתה והגברתה נהיה שפחה אז המצב נהיה הכי גרוע שיכול להיות, אדם שחי עם הקב"ה אז השכינה שולטת בעולם הזה, וברגע שלא חיים עם הקב"ה אז מגבירים את הגוף על הנפש ואז הגברתה עובדת אצל השפחה שזה גרוע מאוד.

זה שהקב"ה איתך אמור להביא לך שמחה

ואפילו שקשה לי שם מאוד, אבל הקב"ה מדד לך את הקושי בדיוק בשבילך, ודבר שני זה עצמו שהקב"ה מתעסק איתך זה אמור להביא לך את השמחה הכי גדולה שיכול להיות, כי ואני קרבת אלוקים לי טוב, טוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיך, הטוב הוא שאתה נותן לי את העינוי, וברגע שאתה נותן לי אותו זה משהו אחר.

או שאתה חי פנימיות או שאתה חי חיצונית

אך העיקר הוא, האמונה הגמורה באמת גמור על זה. אדם צריך לדעת ושיהיה לו אמונה שהקב"ה מודד לך בדיוק מה שאתה צריך, אין מצב שאני לא יכול ולא מסוגל ועוד כל מיני תירוצים שונים ומשונים, אלא או שאתה חי חיצונית או שאתה חי פנימיות, וזה עצמו שהקב"ה מתעסק איתך זה אמור להביא לך שמחה. ומשם צריך להתחיל חשבונות שכר ועונש ודווקא על ידי הרע אתה תראה שהקב"ה עוזר לך, אבל דבר ראשון צריכים להאמין שהקב"ה מודד לך בכל מידה ומידה. ובלי אמונה לא מתחיל שום דבר.

כשעולים אחרי חירידה זה הרבה יותר מלפני זה

וכמו שאמרנו הקב"ה שלח את משה להוציא את בני ישראל ממצרים. ואמר והן לא יאמינו לי, דהיינו הם לא חשבו שאפשר לצאת ממצרים וכל הגלות הוא כדי להגיע לגאולה, וכל הגלות הקב"ה נתן לך כדי אנכי ד' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, אנכי ארד עמך נכון אני גם יורד איתך אבל ואנכי אעלך אני גם יעלה אותך וגם עלה אתה תקבל כזה עוצמה בעלייה שלא היית מקבל אותו לפני זה, וזה מה שאמר משה רבינו כי כדי לצאת אדם צריך להאמין שרוצים לעזור לו ובלי זה אין מה לעשות כלל, וברגע שאדם לא מאמין שרוצים לעזור לו וזה הדרך שהקב"ה נותן לך אז לא מתחיל שום דבר מהגאולה.

צריכים לעבוד את הקב"ה גם ביצר הרע

והנה, חז"ל דורשים תחילת הפסוק הנ"ל: ואהבת את ד' אלוקיך וגו' בכל לבבך, בשני יצריך, ביצר טוב וביצר רע, ואיך באמת אפשר לזכות לעבוד את הקב"ה גם ביצר הרע וגם להפוך

את היצר הרע לטוב, אדם שחי חיצוניות באמת לא יכול להגיע לזה, אבל ברגע שחיים פנימיות אז אפילו מלאך רע יענה בעל כרחו אמון. דהיינו ברגע שאדם מאמין שהרע הוא כיסא לטוב, הקב"ה נותן לך את הנשמה אבל הוא לא יכול לתת לך אותו בלי שיהיה לך גם גוף עם זה ביחד, וכמו שאמרנו **מהרה"ק מצאנו זי"ע** שגוף ר"ת גוף וויל פאפען גוף וויל פרעסען, איי גוף וועט פייגערען, אבער גוף וויל פארט.

אדם שחי פנימיות יכול להפוך כל דבר להקב"ה

צדיקים היו אומרים הלואי שיאיר הנשמה שלנו כמו הגוף שלהם. רק השאלה האם אתה הולך לעשות מהגוף נשמה או מהנשמה גוף, וכמו שאמר **הרה"ק מקוזניץ זי"ע** לבנו **הרה"ק רבי משה זי"ע** שאני כבר לא גוף אלא נשמה. אדם שחי פנימיות הוא יכול להצליח להפוך כל דבר להקב"ה. אבל באותם רגעים אדם חייב להיות בסכנה של אשרי אדם מפחד תמיד כדי שלא יכנס למצב של בחנני ד' ונסני, לפני שאדם נכנס למהלך יש חשש שהוא לא ייפול לחיצוניות ואחרי זה יש חשש של ליבי חלל בקרבי יש אנשים שאומרים אני מכיר את הדרך ומה הלאה. אבל הפחד הכי גדול של הצדיק אמת הוא שלא ישכח את הקב"ה.

חיצוני צריך לשרת הפנימי

כי נודע, על ידי ההתרחקות ממנו יתברך, כ"ק מוח"ז מביאלה זצ"ל בשנה ראשונה אחרי השיתוק ביום הראשון של סליחות ראו אותו בוכה, שאלו אותו למה הרבי בוכה הרי היינו איתך כל הזמן ולא ראינו כלל שהרבי חוטא או עושה עבירה, ואז התחיל לבכות עוד יותר, ואמר: אתם חושבים שפגם זה לעשות עבירה אדם שמזיז אצבע ממקום אחד לשני בלי ייחוד זה כבר פגם. א"כ כל התרחקות אדם צריך לדעת שבמקום לקחת את השפחה שזה החיצוניות שהוא ישרת את הפנימיות שזה הנשמה שזה הגברתה, אתה לוקח את העיקר שזה הנשמה והגברתה והוא צריך לשרת את החיצוניות והגוף שהוא השפחה.

אדם צריך להפוך את הרע לטוב

הוא בסוד, שפחה כי תירש גבירתה, או שאתה מושך את הגוף למעלה או שהגוף מושך אותך כלפי מטה, וזה עבודת האדם במחשבה דיבור ומעשה. **המגיז ממעזריטש זי"ע** קרא לגוי ושאל אותו בדיוק מה הוא עושה כל היום, עד שהגיע למסקנא שהכל הולך על משקה. אבל יהודי בכל דרכיך דעהו, עבודת האדם הוא בכל מחשבה דיבור ומעשה צריכים למצוא נקודה שזה יחבר אותך את החיצוניות להקב"ה. וברגע שהפנימיות משרת את הגשמיות הפכת את היוצרות לגמרי, **שכביכול גבול הקדושה נכנע תחת הקליפות ח"ו**. **הזידיטשובער רבי** היה מפחד כל הזמן אולי הוא מקליפת נוגה. וזה נקרא הרחק משכן רע, לא רק הרחק אלא להפוך את הרע לטוב כל הזמן. מה דסני עלך מה שמפריע לחיבור שלך עם הקב"ה, לא תעביד והעיקר תהפוך את השונא לידיד שלך. וזה הכוח שיש לכל יהודי.

אדם שחי באחדות משפיע זאת לכל העולם כולו

אמרנו ברגע שיש אחדות בין הרע לטוב, אז לא רק אצלך זה מתאחד ונהפך לטוב אלא לכל הסביבה שלך ולכל העולם כולו, הכל נהפך לטוב, אתה המרכז של כולם בשבילי נברא העולם ואתה אחראי על הכל, הכי קל זה להאשים את כולם הכי קל זה ללכת אחרי חיצוניות הכי קל הוא ללכת אחרי הטכני, יש שכל מעשי ושכל עיוני, בשכל המעשי אדם אפילו לא חושב מה שהוא עושה כלל, הוא הולך לעבודה ונוהג ועושה כל הזמן דברים אפילו בלי שום ידיעה

כלל, אבל בשכל המעשי אז לא רק שאתה צריך לשום לב על מה שקורה בסביבך אלא גם אצלך ממש יש חיכוני ופנימי, וזה נקרא יהודי.

אדם צריך להפוך את עצמו לראות רק טוב ולא רע

כי כמו שהאדם פועל בקרבנו, הקב"ה נתן לאדם שתי כוחות אחד שזה ימשוך אותו כלפי מטה ועוד כוח כלפי מעלה, בכל דבר שאתה פוגש בעולם תיידע לך שיש שם טוב ורע, אין מצב רק טוב ואין מצב רק רע ורק תלוי למה אתה נמשך כל הזמן, אדם שמושך את החיצוניות לטוב אז רואה כל דבר רק טוב, אדם שמושך את הפנימיות לרע אז בכל דבר הוא יראה רק רע לבד. מסופר על **המאור עינים** שפעם אחד בליל שבת הגיע הביתה והתחיל לנגוע בקירות כאילו שאין כאן אור, ושאלו אותו מה קרה, וענה שיש כאן חושך ואין כאן שום אור, בסוף התברר שהנר התכבה וקראו לגוי שידליק אותו ולמעשה זה נגד הלכה. וההסבר הוא שהוא עבד על עצמו לראות רק טוב בכל דבר, וברגע שהאור הגיע ממקום לא טוב הוא פשוט לא ראה את זה כלל, אדם יכול להפוך את עצמו עד כזה מצב שהוא לא רק יראה את הטוב אלא את הרע הוא לא יראה כלל.

אברהם אבינו הפך את עצמו לטוב

וכן מצינו אצל אברהם אבינו וישלח אברהם את ידו, דהיינו שהיה צריך לעבוד קשה לשלוח ידו, כי הוא כ"כ עבד על עצמו שהיד לא רצה ללכת כלל לשחוט את בנו יצחק כי הקב"ה לא אמר את זה באמת, ומה שזה נגד רצונו יתברך היד שלו פשוט לא עבד כלל.

אדם בוחר בעצמו מה הוא רוצה לעשות בבית המדרש

שבהדבר שמוזד לו הבורא ב"ה את עצמו, הקב"ה נתן לך בחירה שתוכל ללכת אחרי הטוב, ובמקום זה **אוחז ברע שבדבר ההוא**, שזה החיצוניות, ואז לא רק שאתה מגביר את הרע על הטוב אלא אתה עושה ככה לדבר שאתה מתעסק בו, **ומגביר הרע על הטוב מחמת הכוח החומרי, שהוא גם כן כלול מטוב ורע, מחומר וצורה. ועל ידי החומר שהוא הרע, נמשך לרע שבדבר ההוא**, שאתה מתעסק בו, אדם שנכנס לבית המדרש כדי לדבר אז בוודאי שלא הולך להתיישב ליד אחד שמתפלל כי אתה יודע שהוא ימשוך אותך לטוב, אפשר להגיד שהשני מדבר ולא אני, אבל האמת הוא שאני בחרתי בעצמי ללכת למקום שמדברים ולא מתפללים, אבל אם אתה רוצה ללכת אחרי הטוב אז תצליח למשוך גם את אלו שנמצאים סביבך לטוב.

הבחירה שלך הוא לאן אתה הולך להיכנס

ועל ידי החומר שהוא הרע, נמשך לרע שבדבר ההוא שצמצם את עצמו הבורא ב"ה אליו. אתה מתעסק במשהו וגם שם יש טוב ורע, א"כ אם אתה חי טוב בכל דבר אז גם מה שיש בחוץ נהפך לטוב, אבל אם אתה עסוק רק בחיצוניות אז הפכת אצלך את הפנימי לחיצוני ואת הנשמה לגוף ואז גם מה שאתה רואה בחוץ יהיה חיכוני ולא פנימי, אתה לא נוגע בנשמה אלא בגוף וממילא אתה רואה גוף. **כי הכל הולך לשרשו ולמינו.** העושר מסתובב בין עשירים והעניי בין העניים, הגוף תמיד ילך לגוף והנשמה לנשמה. והבחירה שלך הוא לאן אתה הולך להיכנס, אדם שנכנס למקום של גוף אז הוא נהיה העיקר והנשמה נהיה טפל, שפחה כי תירש גבירתה.

העיקר הוא שמחה פנימי ולא חיצוני

דהיינו או שאתה עולה או שאתה יורד, וממילא ואינו רואה הטוב שבדבר ההוא, וברגע שאדם לא רואה את הטוב בכל דבר זה לא אומר שאין שם טוב אלא כי אתה החלטת לא לראות טוב בכל דבר, אדם שרוצה שמחה חיצוני הוא לא יבין כלל מה מדברים כאן, וברגע שאדם מחליט שהשמחה הוא משהו פנימי אז הוא מגיע להבנה שהחיצוניות הוא טפל לפנימיות שזה עיקר השמחה ושם זה השמחה באמת, וברגע שאדם מחליט שהחיצוני זה השמחה הוא לא ימצא את השמחה אף פעם, והוא גם יהפוך את החלק הטוב שזה לראות שמחה בכל מקום גם זה נהפך לרע.

אדם בעצמו הוא היצר הרע

אתה צודק שלא רואים את השמחה, אבל הנקודה הוא לא להיות צודק אלא חכם, חכם נקרא כוח מה שזה יהודי שיש לו כוח להפוך את היש לאין, נכון שיש שם חיצוניות אבל העיקר הוא להפוך כל דבר לפנימיות, שזה נקרא יצר הרע. מסופר שאישה אחד הגיע לר' אשר ורצתה ללכת לכותל להתפלל, ר' אשר שואל אותה בשביל מה את הולכת, ענתה האישה שאני רוצה להתפטר מהיצר הרע. ענה ר' אשר את בעצמך זה היצר הרע. ואז היא אמרה למה אתה אומר לי ככה. אמר לו ר' אשר גם אני היצר הרע, והסביר אם אני לא יצר הרע לא הייתי כלל רואה את הקב"ה. דהיינו הקב"ה נתן לך את היצר הרע כדי שאתה תהפוך את היצר הרע לטוב, אבל בלי זה אדם יחשוב שהוא הקב"ה בעצמו. ואמר בלי זה כבר צריכים לעשות לי בית שימוש של זהב. ואז היא אמרה אם כן גם אני רוצה להיות יצר הרע, ענה ר' אשר שזה לא הולך ככה.

חל מה שקורה זה הפגמים שלך

דהיינו את היצר הרע לא צריכים לייבא אותו ממקום אחר אלא תלוי בכל רגע נתון במחשבה שלך איפה זה נמצא. ועל ידי כן גורם גם כן, שגבול הקדושה נכנע תחת הקליפה ח"ו, ולא רק אצלך אלא אתה גורם זאת לכולם ולכל הסביבה שלך וזה האישה והילדים והנכסים וכולם, אפשר להאשים את כולם ולשלוח את כולם לעזרה אלא תכלית זה הפגמים שלך. וזה נקרא שפחה כי תירוש גבירתה, ולא רק אצלך אלא בכל הסביבה שלך, דהיינו כל הגאולה צריך להיות נפשי קרבה אל נפשי גאלה, שזה עיקר הגלות.

העיקר להסתכל על כל דבר בנקודה טובה

ושכל עיקר עבודתינו ותקוותינו, להגביר גבול הקדושה, כל פעולה שאתה עושה אתה הופך בזה את היוצרות, ולהקנות שפחה גבירתה, ואז הגבירתה שולטת בשפחה. על ידי מה שנאחז בהטוב שבכל דבר. רק תתחיל להסתכל על כל דבר בנקודה טובה, תשתמש עם השכל העיוני שלך כי לבד זה לא ילך, וברגע שמסתכלים על החלק הטוב אז מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך ומשם יתפרדו כל פועלי און, לא צריכים לגרש את הרע רק להתחבר לטוב, וברגע שמתחברים לטוב הרע מתכבה לגמרי והוא יהיה כיסא לטוב, וברגע שאתה עסוק עם הרע אז אתה לוקח את החיות שמחיה את הרע לכיוון הרע ואז כי תירוש גבירתה.

צריכים להכניע את הרע לטוב

ולהגביר כוח הצורה והנשמה, שהוא החלק הפנימי שבאדם, שהוא החלק אלוקי שבתוך האדם הישראלי, כל יהודי זה הקב"ה בעצמו, ושם זה כולו טוב ואין שם מצב של טוב ורע, וברגע שאדם מתחבר לכל דבר לנקודה הטובה שיש שם, ואז, כוח החומר שהוא היצר הרע נכנע על ידי שכל עצמותי תאמרנה ד' וגו'. אבל בלי אמונה זה לא הולך כלל, שגם עצמותי שזה הגשמיות והחומריות והכיסא כולם יגידו ד' מי כמוך. כי בהתגברות הטוב בתוך האדם, ברגע שאדם עושה פעולה להסתכל כל דבר על הפנימיות, ואז לא רק הרע נכנע לטוב אלא גם החומר עובד את ד', כמו שהגוף משרת את הנשמה אותו דבר הרע משרת את הטוב.

אדם שחי עם הקב"ה אז כל העולם הזה רץ אחריו

וכמו שאמרנו מהשפ"א כל הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו. ברגע שאדם בורח מהחיצוניות אז כל החיצוניות רודפים אחריו כי כולם רוצים עליה דרכך. וכן בפרנסה ברגע שאדם חי שמה שיש לו הוא של הקב"ה וזה לא קשור אליו אז כל העולם הזה ירצו אחריו להתעלות דרכך, כי עיקר עבודתינו ותקוותינו להגביר גבול הקדושה ולהפוך את הרע לטוב. ובשביל שלחו אותנו לכאן.

העיקר לישון טוב ולאכול טוב

כי כל עבודת ד' צריך על ידי החומר. והעיקר לישון טוב ולאכול טוב. לפני הבעש"ט הק' היה תשובה תענית שק ואפר בכיה והספד, ואחרי זה נהיה תורה שמחה ברכה הודאה והלל, ועכשיו אנחנו בחודש אלול וצריכים לדעת מהו הדרך הנכון לעשות תשובה, והעיקר למנף את הפנימיות וגם להפוך את החיצוניות לפנימיות, וזה עבודת האדם בעולם.

עבודת האדם לא נגמרת אף פעם

והכל, כל עבודת השי"ת על ידי החומר, הוא רק על ידי כוח הנשמה שמתגברת עליו, ונעשה אחדות גמור. וברגע שאדם חי את הבחינה של נפש הוא יכול להיות אחד עם עצמו, אדם שחי בחינה של גוף הוא לא יהיה באחדות לעולם, כי הנפש לא יהפוך אף פעם לחומר, מקסימום הוא יהיה כבול בגוף אבל גבירתה נשאר גבירתה. אבל הגוף שנהפך לנפש אף פעם כבר לא יכול לחזור לבחינת גוף אלא נשאר נפש תמיד. העיקר לפרק כל הזמן עוד ועוד. ולאן אנחנו מגיעים על ידי כל זה, אומר הרבינו יונה אתה חושב שאפשר להוציא את כל הלכלוך ממך כמו כסף וזהב ואז לא ישאר ממך מאומה, יהודי זקן אמר אם אני קם בבוקר וכבר לא כואב לי שום דבר סימן שאני לא חי, כל זמן שהגוף עוד נמצא העבודה לא נגמרת כלל.

צריכים להמתיק את הרע ושיחיה כיסא לטוב

וברגע שאדם שומע הקב"ה שם אז איפה החלק הזה נעלם, אלא שגם הרע נמתק, ונעשה כיסא אל הטוב, ואז הוא כבר לא מתנגד כלל. ולא רק כאן למטה זה נהיה אלא גם למעלה, וגם אצל כל הסביבה שלך, עלי ועל כל בני ביתי ועל כל הנלוים עלי ועל כל בני ישראל עמיה, וכך נעשה גם כן למעלה, ונקנה עבד תחת יד רבו, והבן. ואז היצר הרע ג"כ נכנע לקדושה.

העיקר לא להיבהל מהרע

וזהו ואהבת את ד' אלוקיך, מה זה נקרא לאהוב את הקב"ה, אלא העיקר הוא לראות את הרע ולא להיבהל מזה כלל, ולדעת שהקב"ה נתן לך את הרע בשביל בחירה, והוא עצמו מדד לך את זה, והוא נותן לך את הכוח לזה, והוא בעצמו מתעסק בך, זה מביא לך מצב של ואהבת את ד' אלוקיך, ואז תתחיל לחיות עם הפנימיות שבכל דבר ואז שני יצהרך יתחילו לעבוד אתך, ולא רק יצר טוב אלא היצר הרע יהיה בחינה של כיסא בשבילך, הקב"ה ברא את כל הנ"ל כדי לשמש אותנו, וברגע שחיים עם הפנימיות שלי אז אני מתחבר עם הפנימיות של כולם ואז נעשה אחדות גמור. **וזהו בשני יצריך, ביצר טוב וביצר הרע.**